

Belföldi hírek

p é n t e k

bb. 1. pedagógusnap i kitüntetések

rj pr hgy 1980. május 30.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a pedagógusnap alkalmából apáczai csere jános díjjal és kiváló pedagógus kitüntetéssel elismert nevelők névsorát. a kitüntetéseket polinszky károly oktatási miniszter pénteken 11 órakor a parlamentben adja át. keretet később adunk. a névsor feloldásig

e m b a r g ó s !

x x x

a magyar népköztársaság oktatási minisztere

az 1980. évi pedagógus nap alkalmából az oktató-nevelő munkában magas színvonalu elméleti felkészültséggel kifejtett kimagasló tevékenység elismeréseként

apáczai csere jános-díjat adományozotta díjat kapták:bánhidi lászló, a váci géza király téri egészségügyi szak-
középiskola igazgatóhelyettese

boros bálint, a győri móra ferenc általános iskola igazgatója,

/folyt.köv./

-1-

12

bb. 1. pedagógusnap... 1. folyt./rj

donokos lajos, a budapesti mórlicz zsigmond gimnázium igazgatója,
gyurics gyuláné, a szegedi juhász gyula utcai óvoda vezető óvónője,
hittig ágoston, a budapesti csalogány utcai foglalkoztató iskola és nevelőotthon igazgatója
dr. király tiber, egyetemi tanár, az eötvös loránd tudományegyetem állam- és jogtudományi kar dékánja,
kovács lászlóné szakfelügyelő, a bonyhádi vörösmarty mihály általános iskola tanítója,
miskey győző szakfelügyelő, a mátészalkai esze tamás gimnázium és szakközépiskola tanára
dr. richnovszky andor, a bajai herman ottó középiskolai kollégium igazgatója,
stauróczky lászlóné szakfelügyelő, a budapesti attila utcai általános iskola tanítója
stéger hajnal, az eötvös loránd tudományegyetem ságvári endre gyakorló gimnáziuma és általános iskolája vezető tanára,
szentágothai jános akadémikus, kossuth- és állami díjas egyetemi tanár, a magyar tudományos akadémia elnöke,
dr. szücs lászló, a ho si minh tanárképző főiskola főigazgatója,
dr. takács lászló, a battonyai mikes kellemen gimnázium és szakközépiskola igazgatója,
vágvölgyi győző, a budapesti 40. sz. mező imre szakmunkás kollégium igazgatója,
dr. vincze lászlóné, a debreceni tóth árpád gimnázium tanára,

/folyt.köv./

-2-

bb. 1. /pedagógusnap... 2. folyt./rj

a szocialista nevelés területén végzett kiemelkedő munkájuk elismeréseként a

kiváló pedagógus

kitüntető címet és jelvényt kapta:

alföldi imréné, a miskolci belvárosi napközi otthonos óvoda vezető óvónője,
ambrus ferenc, a marcali lady jános gimnázium és közgazdasági szakközépiskola igazgatóhelyettese,
aranyosi istvánné, a szentistváni napközi otthonos óvoda vezető óvónője
balázs árpád, a mezőturi dózsa györgy mezőgazdasági gépészeti szakközépiskola tanműhelyfőnöke,
bálint istván szakfelügyelő, a szegedi radnóti miklós gimnázium tanára,
balkovitz lajosné, a budapesti fazekas mihály fővárosi gyakorló általános iskola és gimnázium vezető tanítója,
dr. baranyai vince szakfelügyelő, a komáromi jókai mór gimnázium tanára,
baranyi józsef, a budapesti landler jenő híradástechnikai és gépészeti szakközépiskola igazgatóhelyettese,
bartos jenőné, a mezőturi 3. számú általános iskola igazgatója,
békefi zsuzsa, a veszprémi lovassy lászló gimnázium tanára,
benedek józsef, a kecskeméti dolgozók önálló gimnázium és szakközépiskolája tanára,
berki sándorné, az orosházi 3. számú általános iskola tanítója

/folyt.köv./

-3-

bb. 1. / pedagógusnap... 3. folyt./rj

- dr. bogнар gyula, a nagyкörösi toldi miklós élelmiszeripari szakközépiskola és szakmunkásképző intézet igazgatója,
- dr. butkai gáborné, a budapest vii. ker. alsóerdősor utcai általános iskola tanítója,
- czirják endréné szakfelügyelő, a budapesti xx. ker. nyir utcai általános iskola tanítója,
- dr. csanádi lajosné, a kalocsai hámán kató középiskolai leánykollégium igazgatója,
- cseke gábor szakfelügyelő, a hajduböszörményi bocskai istván gimnázium tanára,
- csere józsef vezető szakfelügyelő, az ácsi i. számú általános iskola tanára,
- dávida rudolf, a nyíregyházi 110. számú széchenyi istván ipari szakmunkásképző intézet tanára,
- dobos pálné, a budapesti xviii. ker. kond utcai általános iskola tanára,
- dönötörfi alajosné, a vonyarcvashegyi általános iskola igazgatóhelyettese
- dr. egri sándorné, a debreceni tanítóképző főiskola gyakorló általános iskolája szakvezető tanítója,
- farkas miklós, a szombathelyi savaria közlekedésgépészeti szakközépiskola igazgatója
- forgó pálné, a szegedi zrinyi ilona általános iskola tanítója,
- gábor istvánné, az eötvös loránd tudományegyetem apáczai csere jános gyakorló gimnáziuma vezető tanára,
- gábor adél, az eötvös loránd tudományegyetem radnóti miklós gyakorló gimnáziuma és általános iskolája vezető tanára,
- gszelmann ádám, a kiskunhalasi felsővárosi általános iskola igazgatója,
- /folyt.köv./ o — dudás imréné, a budapesti viii. ker. szlovák tan nyelvű általános iskola igazgatóhelyettese,
- farkas lászló vezető szakfelügyelő, a szakmári általános iskola tanára,

bb. 1. / pedagógusnap... 4. folyt./rj

- géresi istván, a sárospataki comenius tanítóképző főiskola árvay józsef gyakorló általános iskola igazgatója,
- godavec imréné, a felsőpetényi óvoda és nevelőotthon óvónője,
- gyarmati györgyné, a gyomai kiss lajos gimnázium és cipőipari szakközépiskola tanára,
- gyimes viktorné, a tatai 5. számú napközi otthonos óvoda vezető óvónője,
- gyüre ferencné, a budapesti xvi. ker. könyvtár utcai napközi otthonos óvoda vezető óvónője,
- hajdu istván szakfelügyelő, a budapesti xxi. ker. jedlik ányos gimnázium tanára,
- dr. harka ákos, a tiszafüredi kossuth lajos gimnázium tanára,
- heiner tiborné, a pécsváradi mezőgazdasági és élelmiszeripari szakmunkásképző intézet igazgatóhelyettese
- dr. horváth ernő vezető szakfelügyelő, a székesfehérvári józsef attila gimnázium tanára
- dr. horváth istvánné vezető szakfelügyelő, a dunaujvárosi ságvári andre általános iskola tanára,
- iklady lajosné, a selypi általános iskola igazgatója,
- dr. jahn ernő, a pécsváradi foglalkoztató iskola és nevelőotthon igazgatója,
- dr. jáki lászlóné, a budapesti tanítóképző főiskola gyakorló általános iskolája igazgatója,
- jászai jánosné, az ózdi közigazdasági szakközépiskola igazgatója,
- /folyt.köv./

bb. 1. / pedagógusnap... 5. folyt./rj

kállay géza szakfelügyelő, a budapesti iii. ker. állami zeneiskola tanára,

kerek lajos, a létavértesi arany jános általános iskola igazgatója,

dr. kerékyártó imre, a fővárosi pedagógiai intézet vezető szakfelügyelője

kiss antalné, a székesfehérvári brunszvik teréz óvoda vezető óvónője,

kiszelka ferencné, a mosonmagyaróvári széchenyi istván általános iskola és diákotthon igazgatója,

kollár jánosné, a szolnoki ságyári köruti napközi otthonos ovoda vezető óvónője,

dr. komjáthy aladárné, a budapesti xiii. ker. szabó ferenc állami zeneiskola tanára,

dr. kónya kálmánné, a gödöllői petőfi sándor általános iskola tanára,

koronczi kornélia, a salgótarján-somoskőujfalui általános iskola tanítója

korondán györgyné, a nyíradonyi általános iskola tanítója,

kosztadin katalin szakfelügyelő, a gyulai 3. számú általános iskola tanára,

kovács jánosné, a nyírtelek-varjulaposi 1. számú általános iskola vezető tanítója,

dr. kovács józsefné szakfelügyelő, a szegedi madách imre általános iskola tanára,

kovács józsefné, a budapesti xv. ker. aulich utcai napközi otthonos óvoda vezető óvónője,

kovács józsefné, a nagykanizsai korvin uti napközi otthonos ovoda vezető óvónője,

/folyt.köv./

-6-

bb. 1. / pedagógusnap... 6. folyt./rj

d. kovács sándorné, a polgári általános iskola tanítója,

kökényesi imre, az ujhartyáni általános iskola igazgatója,

könig istvánné, a szekszárdi 1. számú általános iskola tanára,

kövesdi józsef vezető szakfelügyelő, a rakamazi általános iskola tanára,

kumdrák jánosné, a szabolcs-szatmár megyei pedagógus továbbképzési kabinet óvodai továbbképzési felügyelője,

ladányi józsefné, a komlói gagarin utcai általános iskola tanára,

lantai terézia szakfelügyelő, a ceglédi mészáros lőrinc általános iskola tanítója,

lászló árpádné, a tapolcai 3. számú általános iskola tanítója,

dr. lászló béla, a fehérgyarmati zalca máté gimnázium igazgatója,

lugossy jenőné szakfelügyelő, a fővárosi xiv. ker. állami zeneiskola tanára,

dr. magony józsefné, a siófoki 1. számú általános iskola tanára,

márk istvánné szakfelügyelő, a sopronkövesdi általános iskola tanára,

mayer józsefné, a miskolci 13. számú általános iskola igazgatója

megyery pál, a tiszakürti körzeti általános iskola tanítója,

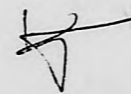
merényi józsefné szakfelügyelő, a miskolci 11. számú általános iskola tanítója,

mester szabó józsef, a nagykovácsi arany jános gimnázium és óvónői szakközépiskola igazgatóhelyettese,

dr. mezei gyuláné, a fővárosi gyermek és ifjúságvédő intézet szakfelügyelője,

/folyt.köv./

-7-

bb. 1. / pedagógusnap... 7. folyt./rj

mézes lajos szakfelügyelő, a győri révai miklós gimnázium és vegyipari szakközépiskola tanára,

németh istván, a budapesti ii. rákóczi ferenc gimnázium igazgatója,

németh istván, a szentgotthárdi körzeti általános iskola igazgatója,

dr. németh kálmán, a józsef attila tudományegyetem ságvári endre gyakorló általános iskolája igazgatója,

németh mária, a sárkereszturi általános iskola tanára,

nyíri mihályné, a tápiószőlősi általános iskola tanítója,

ökrös nagy zoltán szakfelügyelő, a budapesti ix. ker. dr. stollár béla általános iskola tanára,

pálffy istván, az egri 212. számú ipari szakmunkásképző intézet igazgató-helyettese,

pásztor józsef, a budapesti 9. számú bányai donát ipari szakmunkásképző intézet igazgatóhelyettese,

dr. pásztor ottóné, a miskolci zrinyi ilona gimnázium tanára,

dr. patkó györgyné, az egri gárdonyi géza gimnázium és óvónői szakközépiskola tanára,

pernai gyula, a bajai dózsa györgy általános iskola tanára,

petrei lászlóné, a villányi napközi otthonos óvoda vezető óvónője,

poór ferencné, a nyíregyházi 2. számú jókai mór általános iskola tanára,

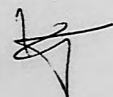
radnai antalné, a palotabozsói általános iskola tanítója,

rajtár jános, a gerendási általános iskola igazgatója,

reményi gusztávné, az eötvös loránd tudományegyetem ságvári endre gyakorló gimnáziuma vezető tanára,

/folyt.köv./

-8-

bb. 1. / pedagógusnap... 8. folyt./rj

rézsmüves jános vezető szakfelügyelő, a sajóládi általános iskola tanára,

ruri sándorné, a budapesti szilágyi erzsébet általános iskola és nevelőotthon tanára,

schumann gyuláné, a kurdi központi általános iskola vezető tanítója,

sebessy endre, a budapesti siketek általános iskolája és nevelőotthona igazgatója

sonodi lászló szakfelügyelő, a szentendrei mórlicz zsigmond gimnázium tanára,

szabó károlyné, a barbacsi általános iskola tanítója,

szabó lászló, a zalaszentgróti béri-balogh ádám gimnázium igazgatója,

szalai gézáné, a boglárlellei kertészeti szakközépiskola és mezőgazdasági szakmunkásképző intézet tanára,

szederkényi nándorné, a budapesti v. ker. eötvös loránd utcai napközi otthonos óvoda óvónője,

szegőné tóth erzsébet, a budapesti xiii. ker. kruzslák béla utcai közgazdasági szakközépiskola tanára,

szekeres sándor vezető szakfelügyelő, a debreceni gyengénlátók általános iskolája és nevelőotthona tanára,

szép béla, a tuzséri általános iskola igazgatója,

tarjányi lászlóné, a makói józsef attila gimnázium tanára,

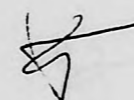
dr. tárkányi imréné, a magyar rádió és televízió napközi otthona óvónője,

tasnádiné rónaky edit, a baranya megyei pedagógus továbbképzési intézet igazgatóhelyettese,

dr. tassy gergelyné szakfelügyelő, a kecskeméti zrinyi ilona általános iskola tanítója

/folyt.köv./

-9-

bb. 1. / pedagógusnap... 9. folyt./rj

tekes sándorné, a budapesti xviii. ker. bokányi dezső utcai általános iskola tanítója,
tóth andorné óvodai felügyelő, a kaposvári bajcsy zsilinszky utcai napközi otthonos ovoda vezető óvónője,
tóth istván, a fővárosi pedagógiai intézet vezető szakfelügyelője,
tóth jenő, a budapesti xiv. ker. 46. számú szakmunkástanuló otthon igazgatója,
török jános szakfelügyelő, a felsőzsolcai 2. számú általános iskola tanára,
ujj sándor, a miskolci 101. számú ipari szakmunkásképző intézet műszaki tanára,
vajda istvánné, a szekszárd-palánki csapó daniel mezőgazdasági szakközépiskola mérnök tanára,
váradi imréné, a tárnokligeti ii. rákóczi ferenc általános iskola igazgatóhelyettese,
varga béla, az ugodai korvin ottó általános iskola igazgatója,
varga imréné, a csóti napközi otthonos óvoda vezető óvónője,
versényi györgy, a balassagyarmati balassi bálint gimnázium igazgatója,
vörös janka szakfelügyelő, a sárvári entzbruder dezső általános iskola tanára és
zsebesi istván, a váci árpád uti általános iskola igazgatója. /mti/

-10-

bb 2. a világ ifjúsága szolidáris dél-afrika üldözött népeivel
- a divsz alelnökének nyilatkozata

i - ár/z da bh hgy 1980. május 29./

a fajüldözött dél-afrikai rendszer elszigetelésének erősítéséről, a nemzeti felszabadító mozgalmak támogatásáról és az afrika déli részén élő fiatalokhoz fűződő kapcsolatok elmélyítéséről határoztak ötven ifjúsági szervezet küldöttel a május 23-26. között svédországban tartott nemzetközi szolidaritási szemináriumon. jacek paliszewski, a demokratikus ifjúsági szövetség alelnöke, a divsz delegációjának vezetője, az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta:

az ensz nemzetközi ifjúsági és diákmozgalma által rendezett tanácskozáson más-más társadalmi rétegeket képviselő, eltérő ideológiákat valló szervezetek jutottak egyetértésre az apartheid elleni harc szükségességében. e rendezvény jelentős eredménye, hogy erősítette az összefogást, s megteremtette a különböző társadalmi rendszerekben élő fiatalok részvételével a közös akciók lehetőségét.

a küldöttek egyöntetűen elítélték azokat a kormányokat, multinacionális vállalatokat, bankokat, amelyek az ensz bojkottra szólító határozatait figyelmen kívül hagyva ma is támogatják a fajüldözött rezsimeket. a felszabadítási szervezetek jelenlévő képviselői beszámoltak a dél-afrikai elnyomás fokozódásáról, a véres megtorló akciókról, a fekete vezetők bebörtönzéséről. a konferencián elhatározták, hogy az itt élő néger lakosság helyzetéről minden lehetséges eszközzel tájékoztatják a világ fiataljait, közvéleményét, s más módon is küzdenek az elnyomók ellen.

számos formában igyekszik segíteni a világ haladó ifjúsága a dél-afrikai nemzeti mozgalmakat. egyebek között a felszabadított területen az oktatás megszervezésében, a menekültek helyzetének javításában. részt vesz ebben a demokratikus ifjúsági világszövetség is: iskolai felszereléseket juttatunk el az őserdei falvakba, ösztöndíjakkal segítjük a tehetséges fekete fiatalokat, hogy tanulmányaikat valamelyik szocialista országban folytathassák. s a tagszervezeteink által terjesztett apartheidellenes propagandakiadványok bevételét ugyancsak a dél-afrikai ifjúság támogatására fordítjuk. emellett idén is - mint már évek óta - meghívjuk a felszabadítási mozgalmak fiatal képviselőit, hogy európa számos országában beszélhessenek népük megpróbáltatásairól, harcuk céljairól.

/folyt. köv./

- 11 -

bb 2. /a világ ifjúsága ... 1. folyt./ bh

a most véget ért szemináriumon megállapodtunk abban is, hogy a különböző ifjúsági szervezetek tovább erősítik, még jobban összehangolják a fajüldözés elleni együttműködésüket. ennek jegyében emlékeznek meg majd szerte a világon június 26-án a dél-afrikai szabadság-charta kinyilvánításának negyedszázados évfordulójáról, s ugyancsak ez lesz a témája a júliusban genfben rendezendő tanácskozásnak, ahol nemcsak az ifjúsági mozgalmak, hanem más nemzetközi szervezetek is együtt vitatják meg a rezsim elleni szankciók erősítését - mondotta a divsz alelnöke./mti/

-. -

bb 3. nagydíjas filmek cannesből, magyar filmek a világban
i jok gk da bh hgy 1980. május 29.

a cannes-i filmfesztivál mindkét megosztott nagydíjas alkotása szerepel a magyarországi moziforgalmazásra kiválogatott produkciók között. a magyar mozinézők elé kerül a történelmi tárgyú japán „árnyéklovás”, akira kurosawa alkotása, valamint az egy zeneszerző életutját nyomon követő amerikai film, a bob fosse rendezte „mindhalálig dzsessz”.

az átvett filmek sorából kiemelkedik még a különdijra méltatott „amerikai nagybácsi”, rendezője: alain resnais legutóbb a „gondviselés”, című művével lépett a magyar közönség elé. a 22 film közül egyébként hét szerepelt a hivatalos fesztivál-programban, a többi az egyidejűleg lebonyolított filmvásáron keltette fel a magyar szakemberek érdeklődését. érdekesség, hogy marcello mastroianni két produkcióval is szerepel: federico fellini „a nők városá”, -ban és ettore scola olasz-francia közös vállalkozásban megfilmesített művében, amelynek a címe: „a terasz”. ez utóbbi produkcióban olyan közismert művészek a partnerei, mint ugo tognazzi és vittorio gassmann.

/folyt. köv./

- 12 -

h

bb 3. /nagydíjas filmek... folyt./ bh

a magyar filmek iránt változatlanul nagy az érdeklődés - ezt igazolják a cannesi átvételi tárgyalások. tizennégy ország filmszakemberei kötötték szerződést pontosan egy tucat hazai filmalkotás kivételére. rózsza jános „vasárnapi szülők”, című filmjének vetítési jogát belgium, franciaország és svájc kötötte le, s előrehaladott tárgyalások folynak az angliai és az egyesült államok-beli bemutatásról is. mézsáros mártia művei közül az „örökség”, volt a sikerebb: öt ország - argentina, görögország, az nszk, portugália és spanyolország - filmszakemberei jelezték vételi szándékukat. az „eltávozott nap”, -ra franciaország tart igényt, az „ők ketten”, kópiái pedig ausztráliába és új-zélandba „utaznak majd”, a gábor pál rendezte „angi verá”, -t kanada francia nyelvterületén, ausztráliában és új-zélandban is forgalmazzák. a kiválogatott produkciók között van jancsó miklós, jeles andrás, kézdi kovács zsolt, szabó istván, szinetár miklós és gothár péter egy-egy műve is./mti/

-. -

bb 4. a magánkisiparról - a xii. kerületben

i cs pá dg bh hgy

1980. május 29.

az utóbbi öt évben emelkedett a hagyományos javító-szolgáltató szakmákban tevékenykedő kisiparosok száma, bővült a szolgáltatások köre, s a kisiparosok nagy többsége a működési szabályokat betartva dolgozik. így összegezte tapasztalatait a napokban a xii. kerületi tanács ipari-kereskedelmi osztálya, amely - a magánkisipar helyzetét elemezve, és fejlődésére visszatekintve - már a jövő feladatainak meghatározásán munkálkodik.

öt év alatt 441 új iparjogosítványt adtak ki, s így már 487 fő- és 244 másodállású kisiparos dolgozik a kerületben. elsősorban a mindig keresett víz-, gáz-, villany-, központi fűtés-, felvonójavitó-, rádió-tv-, háztartási gép- és autószerelő, valamint az asztalos és a kőműves szakmákban nőtt a kisiparosok száma.

/folyt. köv./

- 13 -

h

bb 4. /a magánkisiparról... folyt./ bh

az emelkedés főként a kedvezményeknek köszönhető. az elmúlt időszakban például 37 kezdő kisiparos részesült két-, illetve hároméves adómentességben, s 27 telepengedélyhez kötött szakma mestere mentesült a körülményes engedélyezési eljárás alól - ők ugyanis a megrendelők lakásán dolgoznak. mindezekon túl az osztály a hiányszakmákat és az ellátatlan területeket is pontosan feltérképezte, s ennek alapján gondoskodott arról, hogy a felszabaduló üzletlakásokat, alagsori helyiségeket az e szakmákban, illetve területeken dolgozó szolgáltatókisiparosok kapják meg.

a városrészben lakók közül egyre többen vehetik és veszik igénybe a magánkisiparosok szolgáltatásait, mert a kerület állami és szövetkezeti szolgáltató hálózatának kapacitása elmarad az igényektől. igaz, a magánkisiparban is van néhány szakma - a személyi szolgáltatások körébe tartozó fodrász, szabó, cipész, továbbá az építőipar néhány szakmája, ahol a mesterek számának növelése a jövő feladatai közé tartozik. /mti/

--

bb 5. felkészítő műsorok a pedagógusoknak

i kj dg bh hgy

1980. május 29.

az új tanév nyitányaként augusztustól ismét sugározza az iskolatelevízió a pedagógusok felkészítő műsorsorozatát, új programokkal kiegészítve. továbbképző sorozat indul a világnézetünk alapjait oktatók, valamint a magyar történelem, a fizika és a biológia tanárok számára. a világnézetű alapfogalmak a középiskolás tananyagban címmel négy kérdéskört - az anyag, a struktúra, a dialektika és a történetiség témáját - érintő gondolataikat fejtik ki filozófusok, egyetemi tanárok és gyakorló pedagógusok. kiegészítésként tanítási órárszleteket mutatnak be a képernyőn.

továbbképző adást sugároz az itv a harmadik osztályosok környezetismereti tananyagához is, amellyel a tanítók szakmai ismereteinek pótlását kívánják szolgálni. egy-egy műsor iskolai feldolgozását segíti a hogyan tanítok televízióval? című program - tippeket, ötleteket is adva a tanulóknak.

/folyt. köv./

- 14 -

bb 5. /felkészítő... folyt./ bh

ujdonság az iskolákban a videofis, ehhez ad utmutatást nyár végétől a képmagnósok figyelem! című műsorsorozat; a zsebszámológépek feldolgozási lehetőségeit pedig a számítógép a képernyőn című adás mutatja be. az első osztályosok vizuális nevelését szolgáló programsorozat folytatásaként elkészült a másodikosok rajzsorozata, valamint a harmadikosok műalkotás elemzésének oktatását segítő felkészítő műsor. /mti/

--

bb 6. megjelent az ajánlott nyaralótervek gyűjteménye

i sb pá pp bh hgy

1980. május 29.

összesen 53 nyaraló ajánlott tervét tartalmazza az a gyűjteményes katalógus, amely most jelent meg az építésügyi tájékoztatási központ gondozásában, s amit az érdeklődők, az építeni szándékozók budapesten és a vidéki városokban rövidesen megtalálnak a hírlapárusító pavilonokban. a gyűjteménybe került terveket az évm megbízására a tervezésfejlesztési és tipustervező intézet, valamint a budapesti műszaki egyetem lakóépülettervezési tanszéke válogatta ki a korábban megjelent ideiglenes katalógusokból. kihagyták a gyűjteményből az elavult, vagy hasonló műszaki megoldású terveket, s a kiválasztott megoldásokat szükség szerint tovább korszerűsítették.

a gyűjteményből válogathatnak az érdekeltek a különböző alapterületű egyszintes, vagy emeletes, esetleg beépített tetőszerű, nyereg- vagy lapostetős, gépkocsi tárolóval vagy anélkül a sík területen, vízpart mentén vagy domboldalakon, lejtős telken elhelyezhető nyaralók közül. a tetők formája és anyaga is rendkívül változatos, kezdve a zsup vagy zsindeledéstől, a cserép, vagy bitumit borításig. a válogatás lehetőségét nyújt iker- vagy ikresíthető, továbbá sorházas nyaralók építésére is. a gyűjteményes katalógusból kiválasztott nyaraló építetői az építésügyi tájékoztatási központ információs irodájánál beszerezhetik azt az egységes tervcsomagot, amely tartalmazza az építési engedély kérelmezéséhez szükséges műszaki dokumentációt és iratokat, továbbá az egyszerűsített kiviteli terveket, amelyeket az építési terület helyszínének ismeretében értékes segédletként használhat fel az adaptálást végző tervező. /mti/

--

- 15 -

bb 7. 300 alkotás a 21. szegedi nyári tárlaton

dén kz bh hgy

1980. május 29.

befejeződött az idei - sorrendben immár a 21. - szegedi nyári tárlatra beküldött alkotások zsűrizése. a testület döntése szerint 200 művész több mint 700 műve közül 300 került közönség elé a szegedi képtárban június 20-án megnyíló s augusztus 20-ig látogatható tárlaton. a kiesett művek nagy számával összefüggésben a rendezők elmondták, hogy a zsűri-nek alkalmazkodnia kellett a kiállító terem befogadóképességéhez is. az utóbbi - sajnos - na már nem teszi lehetővé, hogy a szegedi nyári tárlatok valóságosan tükrözzék a művészek iránta való érdeklődését. /mti/

..-

bb 8. befejeződött az angolna-fogás: 350 mázsa került szárazra

káp kz bh hgy

1980. május 29.

befejeződött a tavaszi angolna-fogás a balatonon. az eredmény várakozáson felüli: 350 mázsa angolnát emeltek szárazra. a balatonban már jó meghonosodott halfajta között sok szép - másfél-két kilós - példány is akadt. a nyugati országokban igen kívánt csemegét csaknem az utolsó kilóig megvásárolták; főként ausztriába és nyugat-németországba exportálták. /mti/

..-

bb 9. idény-kezdés a „földalatti szanatóriumban,,

kör kz bh hgy

1980. május 29.

benépesült a jószafeői földalatti szanatórium, a klimaterápiás gyógyhelyé nyilvánított béke barlang. az idei első csoportban több mint harminc borsodi bányász kezdte meg a gyógyidényt. a borsodi szénbányák szakszervezeti bizottságának kezelésében lévő természetes sziklaüregben légzőszervi, valamint asztmatikus megbetegedésben szenvedők napi hat órát töltenek a magas relatív páratartalmú, gyakorlatilag teljesen pormentes, magas ion koncentráltaságú levegőn, állandó orvosi felügyelet alatt. állapotukban bekövetkezett változásokat napról-napra feljegyzik. ezek képezik alapját a tudományos vizsgálatoknak.

az idén - szeptember végéig - hat turnusban, az ország különböző bányavidékéről érkeznek majd beutalt betegek, így tatabányáról, komlórról és a pécsi ércbányákról is. lehetővé teszik a barlangi gyógykezelést hazai és külföldi vendégeknek is. /mti/

- 16 -

bb.10. megvalósult a szakszervezeti kezdeményezések a dolgozók szociális helyzetének javítására

i/sl/kf/sb/-os/gl/be/gg/pp/zsu hgy 1980. május 30.

a lakosság az idén már csaknem 150 milliárd forint értékű társadalmi juttatásban részesül, ennek tulnyomó részét az állam fedezi, körülbelül egytizedét pedig a vállalatok nyújtják a legkülönbözőbb formákban. a dolgozók szociális ellátásának tervszerűsége lényegesen megnőtt azzal, hogy a szakszervezetek közreműködésével a mostani ötéves tervidőszakban már mindenütt készítettek szociális tervet, ezeket tulnyomórészt a szakszervezetek kezdeményezték, s végrehajtásukat folyamatosan ellenőrzik.

a szakszervezetek gyakran anyagilag is támogatják saját forrásaikból egy-egy fontos szociális program végrehajtását. a vasutasok szakszervezete például évente 26-30 millió forinttal járul hozzá a más dolgozóknak üdültetéséhez. ilyen segítséggel ujtották fel és bővítették a boglártelei vasutas üdülőt, az ország különböző részeiben 33 hétvégi pihenőt hoztak létre. a vasutasokat immár 66 vállalati üdülő várja, ezek felújítására, karbantartására évente tízmillió forintot költenek. a vasutnak korszerű gyermeküdülője is van balatonkenesén, ahol évente 2600 iskolás töltheti a vakáció egy részét. ez az üdülő külföldi gyermekeket is fogad, s cserébe a más dolgozóknak gyermekei utazhatnak a szomszédos országokba. a szakszervezet az idén 38.000 vasutas szervezett üdüléséről gondoskodik, közülük csaknem huszezren vállalati üdülőben pihenhetnek.

a szakszervezet közreműködésével csökkentették a zsúfoltságot és javították a szabadidő hasznos, kulturált eltöltésének lehetőségeit az évm vállalatok budapesti munkásszállóin, ahol csaknem 22.000 építőmunkás elhelyezéséről, ellátásáról gondoskodnak. budafokon és békásmegyeren 1040-1040 személyes, korszerű új munkásszállót építettek, s ez év második felében a fehérvári uti női szállásközpontbn 500 személyes épületet adnak át.

/folyt.köv./

09.40/zsu

-17-

bb.10./megvalósult .... folyt./zsu

az így átmenetileg megüresedő régi munkásszállókat rendbe hozzák, korszerűsítik, az emeletes vaságyakat kényelmes heverőkkel váltják fel. az ötödik ötéves tervidőszakban összesen 5200 építőmunkás elszállásolásának körülményei javulnak. több mint négyezer építőipari munkás még mindig emeletes ágyakkal berendezett, korszerűtlen szállókon lakik, a fejlesztési terv szerint azonban a nem távoli jövőben ők is korszerűbb körülmények közé kerülnek. a munkásszállók lakóinak tanulását, művelődését a szakszervezet évente hárommillió forinttal segíti. tavaly 215 szállólakó fejezte be korábban elmulasztott általános iskolai tanulmányait, jelenleg 357-en tanulnak a szállókba kihelyezett 21 általános iskolai osztályban. sokan látogatják a munkásszállókon rendezett ismeretterjesztő előadásokat és szórakoztató műsorokat is.

a magyar selyemipari vállalat budapesti kikészítő gyárában a mostani tervidőszakban százmillió forintot költöttek olyan beruházásokra, amelyek nemcsak a termelést segítik, hanem a munkakörülményeket is erősen megjavították. a szakszervezetek javaslatait is messzemenően figyelembe vették, amikor úgy döntöttek, hogy az új üzemcsarnokkal együtt önkiszolgáló éttermet is létesítenek, s ezt a tervet már megvalósították. az itt dolgozók nemcsak helyben fogyaszthatnak, hanem az előfizetéses ebédet, vacsorát haza is vihetik. a gyermekintézmények évek óta tartó szűkösségén is sikerült segíteni: bővítették az óvodát, a bölcsődét, s a kikészítő gyár saját gyermekintézményeiben immár száz kisgyermek elhelyezéséről gondoskodnak.

az autóvillamossági felszerelések gyárában a szakszervezet kezdeményezésére a dolgozók 300 órai társadalmi munkával egy régi raktárhelyiséget kondicionáló teremmé alakították át, ezt a szakszervezeti bizottság anyagi hozzájárulásával tornaszerekkel, izomfejlesztő gépekkel rendezték be, s így munkaidő előtt vagy után a gyár dolgozói sportolhatnak. napközben a gyár óvodásiái a terem, ők ismerkednek a tornaszerekkel.

a szakszervezeti jogsegély szolgálat is országosan elterjedt, kialakultak módszerei, s mind több területen segíti jogi tanáccsal vagy képvisellettal a dolgozókat. a magyar alumíniumipari tröszt 17 vállalatánál a jogsegély szolgálat megalkakulása óta eltelt három esztendő alatt 3200 ügyben nyújtottak jogi segítséget. különösen gyakoriak az üzemi balesetek megállapításával, a nyugdíjbeszámítással és a dolgozók áthelyezésével kapcsolatos jogviták, amelyekben a dolgozók megfelelő eligazítást kapnak. az utóbbi időben sokan kérik a jogsegély szolgálatot, hogy közérdekű panaszait és javaslataikat juttassák el illetékes helyekre, s ezeknek a kéréseknek a jogsegély szolgálat rendszerint eleget is tesz. a tapasztalat az, hogy ilyen esetekben a válasz alaposabb és viszonylag gyorsan megérkezik./mti/

-18-

10³²
37

bb.15. átadták a földes ferenc-dijakat

t/don/dg/zsu hgy

1980. május 30.

hagyomány, hogy a pedagógus nap alkalmából minden évben földes ferenc-díjjal jutalmazzák azokat a pedagógusokat, akik nagy felelősséggel és hivatástudattal nevelik, oktatják az ifjúságot. az idén a fővárosi tanács által alapított díjjal tüntették ki: karádi károlynét, a iii. kerületi leövey klára ének-zenetagozatos általános iskola tanárát az új matematika oktatás bevezetésének előkészítésében végzett eredményes munkájáért; kondorosi évat, a ix. kerületi hámán kató általános iskola tanítóját az új tantervek kidolgozásában való részvételéért; pusztai ferencnét, a xix. kerületi hungária ut 11. számú általános iskola napközi otthoni nevelőjét a tanórai oktató-nevelőmunkát jól kiegészítő változatos munkaformák alkalmazásában elért eredményes tevékenységéért; szentkirályi jánosnét, a v. kerületi pálfy györgy utca 10. szám alatti óvoda óvónőjét, az óvodai nevelési program bevezetésében való aktív részvételéért; varga lajost, a latinca sándor ipari szakközépiskola igazgatóját a szakmunkásképzési célú szakközépiskola megszervezésében végzett munkájáért; wagner józsefnét, a xxii. kerületi tanács végrehajtó bizottsága művelődésügyi osztályának vezetőjét a közoktatási és közművelődési tevékenység fejlesztéséért.

a díjakat szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke adta át pénteken a városházán. az ünnepségen - amelyen részt vett gosztonyi jános oktatási államtitkár és sárdi lajos, a pedagógusok szakszervezetének titkára - szépvölgyi zoltán meleg szavakkal köszöntötte a kitüntetett pedagógusokat./mti/

..-

bb.11. pályázat üzemi amatőr népi iparművészeknek

sl/zsu hgy

1980. május 30.

a szakszervezeti szervek, a népművelési intézet és a dunaujvárosi munkásművelődési központ közös pályázatot hirdet üzemi amatőr népi iparművészek részére.

a pályázat célja az, hogy a rendező szervek országos bemutatókötési fórumot teremtsenek azoknak az üzemi dolgozóknak, nyugdíjasoknak, szakmunkás tanulóknak, akik a művészi izlésformálás követelményeit kielégítő, a tájegységi sajátosságokat tükröző olyan alkotásokat készítenek, amelyek közhasznú tárgyai lehetnek mai környezetünknek.
/folyt.köv./
10.00/zsu

-19-

10³²
37

11. 45
E

bb.11. /pályázat ... folyt./zsu

nevezni lehet: fadarabokkal, famunkákkal, /fa, csont, szaru, butor/, kézimunkákkal - népi motívumok alapján, eredeti eljárással készült himzésekkel, szövésekkel, fonásokkal, csomósításokkal, viseleti darabokkal, bőrműves, fémműves,kovácsoltvas, ötvös- és fazekas munkákkal, valamint egyéb kismesterségekkel /kosárfonás, csuhé/.

egy pályázó 3 olyan alkotást küldhet be, amely még nem szerepelt országos kiállításon. a pályaműveken /vésve, varrva/ fel kell tüntetni az alkotó nevét, címét, tájegységét. a szakörök tagjai egyéni és kollektív alkotásokkal is nevezhetnek.

a jelentkezési lapokat - a munkahelyi szakszervezeti bizottságok aláírásával és bélyegzőjével - a jelentkező nevének, munkahelyének és pontos lakáscímének feltüntetésével, a beküldeni kívánt pályaművek megjelölésével 1980. június 20-ig kell megküldeni a lakóhelyük /megyéjük/ szerint illetékes szakszervezetek megyei tanácsa kulturális, agitációs és propaganda osztályára. az osztályok 1980. július 15-ig értesítik a pályázókat jelentkezésük elfogadásáról, a területi előzsűrizés helyéről, időpontjáról.

azok a művek, amelyek az előzsűri döntése alapján mindenben megfelelnek a pályázati feltételeknek, részt vesznek a dunaujvárosban 1980. november 29-30-án megrendezendő üzemi népi iparművészek iii. országos találkozásán és kiállításán.

a pályadíjak minden kategóriában azonosak. az i. díj 3000 forint, a ii. díj 2000 forint, a iii. díj 1000 forint, amit a zsűri döntése alapján a helyszínen adnak ki a nyerteseknek. / mti/

-. -

bb.12. zala megye műemlékei

t6a/kz/zsu hgy

1980. május 30.

az idegenforgalmi idény kezdetére megjelent a zala megye műemlékeit bemutató könyv, a kötet 55 építészeti értékű, gondosan őrzött és karbantartott műemlék- és mintegy 200 műemlékjellegű épületet mutat be. külön fejezetet szentel az országban elsőnek zalaegerszegen felállított szabadtéri néprajzi falumúzeumnak, amely a népi műemlékek gazdag tárháza. /mti/

-. -
-20-

10.05/zsu

10.05
SP

11.

SP

bb.13. bővítik a soproni hőerőművet

mzs/kz/zsu hgy

1980. május 30.

még az idén megkezdik a soproni hőerőmű bővítését. egy újabb, óránként 50 tonna gőzt termelő kazánt állítanak munkába. az új kazán több ipari üzem és számos lakás hőigényét elégíti majd ki. a bővítést az tette szükségessé, hogy az erőmű mostani kapacitását már teljesen a lekötik a kis- és nagy fogyasztók, az épülő új lakások, illetve a város gyors ütemben fejlődő ipari üzemei, a beruházással a város további fejlődésének, gyarapodásának egyik fontos feltétele teremthető meg. az új kazánt a tervek szerint 1984. júniusában adják át rendeltetésének. /mti/

-. -

bb.14. tájékoztató a ceglédi választópolgárok részére

bam/mné/zsu kz/hgy

1980. május 30.

cegléd lakossága az v. ötéves terv eddig eltelt időszakában csaknem 60 millió forint értékű társadalmi munkával járult a város fejlesztéséhez. ezt a cselekvőkészséget a jövőben is igénylik a város vezető szervei, hogy dél-pest megye centruma továbbra is az eddigi ütemben fejlődjen, gyarapodjon. cegléd fejlődésének adatait tárja a választópolgárok elé az a tartalmas kiadvány, amely az országgyűlési és tanácsi választások alkalmából jelent meg, s részletesen beszámol azokról az eredményekről, amelyek az iparban és a mezőgazdaságban az egészségügyi, kulturális és kereskedelmi ellátottságban megvalósulnak.

a városi tanács végrehajtó bizottsága és a hazafias népfőnt városi bizottsága egyebek közt arról számolhat be a lakosságnak, hogy 1974-től napjainkig 995-ről 1565-re emelkedett az óvodai helyek száma, s jelenleg minden jogos felvételi igényt ki tudnak elégíteni. korábban, több mint 20 esztendőn át ceglédén mindössze két bölcsőde működött, ahol 88 gyermeket tudtak elhelyezni. az elmúlt években két új 60-60 személyes bölcsőde épült, másutt bővítették az intézményt, s ma 230 bölcsődéskorú elhelyezésére van lehetőség, igaz így is gondot okoz még a felvételi kérelmek teljesítése. az iskolahálózatban sok a régi épület, ezért évről-évre a felújítási munkálatokat kellett elvégezni, az idén azonban várhatóan javul a helyzet, mert ez év szeptemberétől új, 8 tantermes iskolát adnak át rendeltetésének. /mti/

-. -

10.10/zsu

10.10
SP

-21-

felhasználható: 11.15 órától!

bb.16. jurij naumenko kitüntetése

t/don/gk/dg/zsu hgy

1980. május 30.

jurij naumenko vezérezredesnek, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erői főparancsnoka magyarországi képviselőjének - hazánkból történő végleges hazautazása alkalmából - a magyar és a szovjet nép megbonthatatlan barátsága, a testvéri hadsereginket összefűző internacionalista kapcsolatok elmélyítése terén kifejtett munkássága elismeréseként a magyar népköztársaság elnöki tanácsa a népköztársaság zászlórendje kitüntetést adományozta.

a kitüntetést péntek délelőtt a parlamentben Losonczy pál, az mszmp politikai bizottságának tagja, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke nyújtotta át. jelen volt korom Mihály, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese, és czinege lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter. ott volt vlagyimir pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete, nyikolaj szilcsenko vezérezredes, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erői főparancsnokának ujonnan kinevezett magyarországi képviselője és vlagyimir szivenok vezérezredes, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport parancsnoka./mti/

-. -

felhasználható: 11.45 órától!

bb.17. kádár jános fogadta jurij naumenkót és nyikolaj szilcsenkót

t/don/gk/zsu hgy

1980. május 30.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára - Lázár Györgynek, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökének, a népköztársaságban - pénteken a központi bizottság székében fogadta a hazánkból véglegesen hazatérő jurij naumenko vezérezredest, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erői főparancsnoka magyarországi képviselőjét és nyikolaj szilcsenko vezérezredest, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erői főparancsnokának ujonnan kinevezett magyarországi képviselőjét.

/folyt. köv./
10.25/zsu

valamint korom Mihálynak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a kb titkárának

- 22 -

3P

bb.17./kádár jános ... folyt./zsu

a közvetlen, elvtársi légkörű találkozón jelen volt czinege lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter, /mti/

-. -

bb.18. Lottó nyerőszámok

gk/zsu hgy

1980. május 30.

a sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a budapesten megtartott 22. heti Lottósorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

11, 21, 68, 79, 81

a május havi tárgynyeremény-sorsoláson a 21. játékhát szelvényei vesznek részt./mti/

-. -

bb.19. fiatal utazók találkozója balatonföldváron

káp/ká/zsu hgy

1980. május 30.

az expresszifjúsági és diák utazási iroda balatonföldvári üdülőtáborában pénteken délben megkezdődött a fiatal utazók háromnapos találkozója. az ország minden részéből másfél százan gyültek össze. az első nap szórakoztató zene jegyében telt el, szombaton és vasárnap szellemi vetélkedő, játékos sportviadal, balatoni hajókirándulás a program. a fiatalok ismeretterjesztő előadást is hallgatnak a balatonról./mti/

-. -

10.30/zsu

-23-

11. 3P

11. 46
El

bb.20. piacra került az idei első zöldborsó a tenkesaljáról

igó/ká/zsu hgy

1980. május 30.

a melegebbre fordult idő hatására beértett a zöldborsó tenkesalján. mint minden tavasszal, most is ezen a dél-baranyai tájon kezdték meg az országban először a primőr szedését. a szokatlanul hűvös áprilisi-májusi időjárás miatt három hetet késett a vitamindus borsó, de legalább sok van belőle és jó a minősége az első szállítmány - mintegy négyszáz kilogramm - pénteken indult piacra a siklós-környéki kiskertekből. az áfész huszonnégy forintért vásárolta fel kilóját. az igazi borsószüret a jövő hét elején kezdődik és azt követően már nagyobb mennyiség jut a városi piacokra, boltokba a tenkesi zöldborsóból. az országban egyedül a déli fekvésű, kedvező klímájú baranyában terem az áttelelő borsó, ennek köszönheti a korai érését is. az idei tavaszon nyolc siklós-környéki településen 600-700 kisgazdaságban - falusi kertekben, háztáji földeken, szőlősorok között - zöldellnek a sorok. a áfész 40-45 ezer kilogrammnyi termésre számít, háromszor annyira, mint amennyit tavaly vásárolt fel a kitűnő ízű és nagy cukortartalmu primőrből./mti/

-. -

bb.21. üdvözlő távirat

m1/zsu hgy

1980. május 30.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban üdvözlötte a luxemburgi kommunista párt május 31-én kezdődő xxiii. kongresszusát./mti/

-. -

bb.22. halálos balesetek

s/zsu hgy

1980. május 30.

miskolc belterületén sándor gyuláné 36 éves boltvezető, miskolci lakos személygépkocsijával elütötte hamzok józsefné 33 éves és hankó tiborné 29 éves sajoszentpéteri lakosokat, majd a személygépkocsi egy ház kerítésének ütközött. hamzokné a kórházba szállítás közben meghalt, hankóné súlyos, míg karján vitt egyéves gyermeke könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint sándorné a személygépkocsit figyelmetlenül vezette. a rendőrség a gépjárművezetői engedélyét bevonta és ügyében folytatja a vizsgálatot.

/folyt.köv./

11.00/zsu

-24-

11.00
SP

13.
✶

bb.22./halálos ... folyt./zsu

kaposvár belterületén egy utkereszteződésben budavári péter pál 46 éves gépkocsivező, magyaratádi lakos az általa vezetett tehergépkocsival összeütközött egy segédmotoros kerékpárral, melyet lukács nándor 28 éves esztergályos, kaposvári lakos vezetett. a baleset következtében lukács olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházba szállítása közben meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a tehergépkocsi vezető megsértette az elsőbbségi szabályt. budavárit a rendőrség őrizetbe vette és ügyében folytatja a vizsgálatot.

keszthelyen a balatonvidéki építőipari szövetkezet építési területén kerék györgy 27 éves kőműves, helyi lakos munkavégzés közben a körülbelül 11 méter magas állványzatról leesett és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint kerék a védőháló konzoltartó-vasakat szabálytalanul rögzítette. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot./mti/

-. -

bb.23. épülő képtár - alakuló gyűjtemény - kiállítás szombathelyen

lér/ká/zsu hgy

1980. május 30.

épülő képtár - alakuló gyűjtemény címmel nyílt képzőművészeti kiállítás pénteken szombathelyen, a forradalmi muzeumban. a tárlaton azokat a képzőművészeti alkotásokat, festményeket, rajzokat, szobrokat mutatják be - most első alkalommal - amelyeket a társadalmi összefogással épülő szombathelyi képtár számára vásárolt, vagy a művészek ajándékként, illetve hagyatékából kapott a savaria muzeum. e művek kiegészítik, a város nagy szülöttjének, derkovits gyulának, valamint a szocialista képzőművészet nagy alakjának, dési huber istvánnak műveit tartalmazó gyűjteményét.

a kiállításon 15 képzőművész hatvan alkotása látható.

/mti/

-. -

11.10/zsu

-25-

11.00
SP

13.
✶

bb.24. hétfő: avasas juniális a hüvösvölgyi nagyréten

isz/mi/pp/zsu hgy

1980. május 30.

május 31-én szombaton és június 1-én vasárnap kerül sor a hagyományos avasas juniálisra és ifjúsági napokra, ezúttal a szokásostól eltérően, nem a zugligeti anna-réten, hanem a hüvösvölgyi nagyréten. az immár 13. alkalommal megrendezendő esemény vezérmotívuma a béke, a népek közötti barátság, a szolidaritás, s az események nagyrészt a moszkvai olimpia jegyében szervezték meg.

szombaton délelőtti ünnepélyes zászlófelvonással és térzenével kezdődik a vasas-juniális, majd a fiatalok napja keretében a résztvevők neves olimpikonokkal, munkásmozgalmi veteránokkal, munkásörökkel találkozhatnak a sátorvárosban. szórakoztató programokban sem lesz hiány, egyebek között a vasas művészegyüttese tart több előadást. vasárnap sportrendezvényekre kerül sor, közülük is kiemelkedik a kispályás labdarúgó torna, a röplabda és női focibajnokság, az olimpiai váltófutás, a kerékpáros ügyességi verseny, sakk-szimultán és légpuskás lövészverseny. délelőtti két és fél órási gyermekműsor szórakoztatja majd a kicsinyeket. délután népszerű táncdalénekesek közreműködésével rendeznek műsort. a színes, gazdag programhoz hozzátartozik a nagyszabású népművészeti kiállítás és vásár, valamint a hagyományosan megrendezendő könyvvásár is.

a szervezők mintegy 15-20 ezer résztvevőre számítanak. az érdeklődők a moszkva térről, az 56-os autóbusszal vagy az 56-os villamossal utazhatnak a helyszínre, de igénybe vehető az uttörővasút is. a leszállóhelyeknél jelzőtáblák mutatják az utat a vasas juniális helyszínére./mti/

.-.

bb.25. jóléti erdők debrecen környékén

szü/ká/zsu hgy

1980. május 30.

eredményesen folytatják a debreceni jóléti erdők fejlesztését - állapították meg a debreceni erdőspuszták intéző bizottságának pénteki ülésén. a várostól keletre, a nyír-ség irányában húzódó több mint 12 ezer hektárnyi erdőspusztának korábban csak fállományát hasznosították.

/folyt.köv./

11.40/zsu

-26-

12.15
3P

13.15
3P

bb.25./jóléti ... folyt./zsu

öt esztendővel ezelőtti széleskörű társadalmi összefogással kezdődött meg ezen a területen a jóléti erdők kialakítása: kirándulóhelyek, horgásztanyák, pihenőközpontok, táborok kiépítése. a fiatalok uttörővasút kaptak, amely több mint tíz kilométeren át vezet az erdőn át. tavaly csaknem 15 millió forintot fordítottak a parkerdő fejlesztésére, fenntartására, jóléti célokat szolgáló létesítményekre. a tiszántúli víz-ügyi igazgatóság a vízminőség javítása mellett az alsó-nyírvízi belvízrendszer keretében többcélú tárolókat épített. elkészült a hármashegy-i csónakázó tó, megépült az uttörőtábor, horgásztanyák kerültek tető alá.

az intéző bizottság döntése szerint ebben az esztendőben 11 millió forintos támogatással fejlesztik a debreceni erdőspuszták üdülési célt szolgáló létesítményeit. az idén ezer személy befogadására alkalmas kemping épül, horgásztanya helyeket jelölnek ki debreceni vállalatok részére, bővítik az uttörőtábort, hozzákezdnek egy 600 adagos konyha építéséhez, s újabb vendéglátó létesítményeket nyitnak meg. mind-ezel mellett folyamatosan erdősitenek, s folytatják a vízrendezést./mti/

.-.

bb.26. energia- és eszköztakarékos technológiák - országos mezőgazdasági gépesítési tanácskozás székesfehérváron

zsi/ká/zsu hgy

1980. május 30

az elmúlt husz év alatt megkétszereződött a mezőgazdaság termelése, egyidejűleg az ágazat állóeszköz értéke és energiafelhasználása háromszorosára növekedett. a kivánatosnál drágább élelmiszertermelés világpiaci versenyképességét a következő években energia- és eszköztakarékos technológiák alkalmazásával, hatékonyabb gazdálkodással kell fokozni - hívták fel a figyelmet pénteken székesfehérváron, a magyar agrártudományi egyesület országos mezőgazdasági gépesítési tanácskozásán.

a huszadik szor megrendezett tanácskozáson az agrárszakemberek a hatékonyabb terménytárolás, a gazdaságosabb állattartás új módszereit és berendezéseit ismertették. elmondták, hogy a magyar mezőgazdaság összes beruházásának értéke 1960 óta elérte a 250 milliárd forintot és a hatalmas összeg 43 százalékát fordították gépekre. a fejlődést jól mutatja, hogy az egy hektáron megtermelt mezőgazdasági exporttermék mennyisége husz év alatt két és félszeresére nőtt, miközben a termelés élőmunka-igénye a korábbi egyhatodára csökkent.

/folyt.köv./
12.15/zsu

-27-

12.15
3P

13.15
3P

bb.26./energia- .... folyt./zsu

az anyag- és energiaárak világméretű növekedése a jövőben határt szab a magyar mezőgazdaság eszközigényes fejlesztésének is. ilyen körülmények között az ágazat hatékonyságát a termelékenység további fokozásával, az anyag- és energia-takarékos eljárások, épületek alkalmazásával szükséges javítani. így előtérbe kerül a gabona nedves tartósítása, infrafénnyel történő kezelése, valamint a hideglevegős szárítás olcsóbb módszere, illetve a gazdaságosabb takarmányozás. a növényi melléktermékek hasznosítása takarmányként és a higrágya kezelés tökéletesítése ugyanis számottevően javítja az állattenyésztés gazdaságosságát.

az országos mezőgazdasági gépesítési tanácskozáson kiemelték, hogy a kötetlen állattartás elterjesztésével nemcsak a tartási, üzemeltetési feltételek és a gazdasági mutatók javíthatók, hanem az állattartó telepek beruházási költségei is csökkennek.

a székesfehérvári tanácskozáson a magyar agrártudományi egyesült „szabó gusztáv”, emlékérmét, eredményes tudományos munkásságukért dr. tóth lászlónak, a kém tudományos osztály-vezetőjének és dr. kocsis sándornak, a lajta-hansági állami gazdaság műszaki igazgatójának adták át./mti/

..

bb.27. pedagógusnap i ünnepség az országházban

t dg/mi/p pr di

1980. május 30.

az ifjúság nevelésében és oktatásában kiemelkedően dolgozó pedagógusokat tüntettek ki pénteken az országház kupolacsarnokában. a pedagógusnap alkalmából rendezett ünnepi esemény elnökségében helyet foglalt aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, kornidesz Mihály, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, király andrásné, a budapesti pártbizottság titkára, szücs istvánné, a magyar uttorók szövetségének főtitkára és sárdi lajos, a pedagógusok szakszervezetének titkára.

polinszky károly oktatási miniszter köszöntötte a megjelenteket és személyükön keresztül az ország valamennyi pedagógusát.

/folyt köv./

14.20/p

15³⁰

-28-

bb.27./pedagógusnap i..... folyt/p

- ez a nap évről-évre hangsúlyosabb kifejezője annak, hogy a társadalom elismeri a tanítás fontosságát, s megbecsüli az oktatás minden rangú és rendű dolgozóját, professzorát és tanárát, tanítóját és óvónőjét, mánökét és szakoktatóját, technikai dolgozóját. - az utóbbi öt esztendőben sokat változott az oktatásügy, javultak a tárgyi és a személyi feltételek. sokoldalú volt a fejlődés, és mindezek alapján kijelenthetjük, hogy az oktatás a javuló körülmények között jobban dolgozik, mint valaha. ez azonban nem lehet végeredmény, mert a társadalom gyors iramu fejlődésével együtt, vagy ennél sokkal ütemesebben nő az oktatás iránti sokoldalú igény. többet, jobbat, sok esetben mást kell adni.

- az új követelmények új eredményeket várnak. új eredményeket a nevelésben, a személyiség formálásában. nagy szükség van arra, hogy a kor kérdéseinek megválaszolására képes embereket, a nehézségekkel szembenző személyiségeket neveljünk.

ezt követően polinszky károly 16 pedagógusnak nyújtotta át az apáczai csere jános díjat; a kiváló pedagógus címet és jelvényt 121-en kapták meg.

/ a kitüntetettek névsorát mai bb.1.számú hírünkben közöltük, az embargót f e l o l d j u k !/

az ünnepség után polinszky károly a z országház vadásztermében fogadást adott a kitüntetettek tiszteletére./mti/

..

bb.2.8. időjárásjelentés

zsu di

1980. május 30.

változóköny idő

európa északi, középső és déli területei fölött hatalmas kiterjedésű ciklon található. a ciklon keleti oldalán viszonylag száraz, meleg levegő áramlik a szovjetunió európai területe fölé. emiatt ott általában száraz, napos az idő, és a nappali felmelegedés erősödik.

az említett légörvény nyugati felén ugyanakkor hideg, nedves léghullámok érkeznek a skandináv félsziget, nyugati európa, valamint az appenin félsziget fölé. a hideg levegő hatására azokon a területeken sokfelé alakul ki záporosó, zivatar, a hőmérséklet csúcserőke pedig néhány fokkal elmarad a sokéves átlagtól.

a kárpát medencébe is lassan hűvösebb, nedvesebb levegő érkezik, ezért kissé gyengül a nappali felmelegedés. hazánkban csütörtökönként erősen megnövekedett a felhőzet, és szórvaosan eső, záporosó, keleten zivatar is kialakult. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym körül volt, a záporokból és zivatarokból hullott 1-14 mm.

/folyt. köv./
14.10/zsu

15³⁰

-29-

bb.28./időjárás ... folyt./zsu

többfelé megélénkült, helyenként megerősödött a déli, délnyugati szél, a hőmérséklet csúcserőrtéke 21 és 27 fok között alakult. péntek hajnalra 8 és 15 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős idő volt, néhány helyről zápor és zivatar jelentettek. az általában déli, délnyugati szél többfelé megélénkült, helyenként megerősödött. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 18,23 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 19,6 fok volt, ez 1,1 fokkal magasabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten 22 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1007 mb, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 17 fok volt.

várható időjárás szombat estig:

időnként erősen megnövekvő felhőzet, szórványosan záporral, zivatarral. fokozatosan északnyugatra forduló, megerősödő déli, délnyugati szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9,14, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 19,24 fok között.

a duna vizállása budapestnél 325 cm, hőmérséklete 15,4 fok.

/mti/

-.-

bb.29. a belső feldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 óráig

p hgy

1980. május 30.

1. pedagógusnapi kitüntetések
2. a divsz nyilatkozata
3. nagydíjas filmek
4. a magánkísiparról
5. felkészítő műsorok
6. nyaralótervek
7. szegedi nyári tárlat

/folyt. köv./

14.20/zsu

-30-

15.10
3P

bb.29./a belső feldi ... folyt./zsu

8. angolna-fogás
9. idény-kezdés
10. megvalósult a szakszervezeti....
11. népi iparművészek
12. műemlékek
13. soproni hősnő
14. tájékoztató
15. földes ferenc-díj
16. kitüntetés
17. kádár jános fogadta juri; naumenkot
18. lottó
19. fiatalok találkozója
20. zöldborsó a piacon
21. üdvözlő tévirat
22. halálos balesetek
23. kiállítás szombathelyen
24. vasas júniális
25. jóléti erők
26. tanácskozás fehérváron
27. pedagógusnapi ünnepség
28. időjárásjelentés
29. hírjegyzék

/mti/

-.-

bb.36. új abc áruház szigetszentmiklóson

ban/mv/ká/p di

1970. május 30.

a csepel autógyár dolgozóinak ellátását javítja a nagyüzem főbejárata közelében pénteken megnyitott új szigetszentmiklósi abc áruház. a nyugat-pest megyei élelmiszerkiskereskedelmi vállalat betonip elemekből épített boltjában 360 négyzetméter az ugynevezett hasznos eladótér, 42 négyzetméter alapterületen pedig büfét alakítottak ki, ahol reggelizhetnek a munkába érkezők. a mintegy tíz millió forint beruházással készült üzlet havi forgalma várhatóan eléri a három millió forintot. a nyitvatartás is az autógyáriak munkarendjéhez igazodik: az abc reggel 6 órától est 7 óráig, szombaton délután 2 óráig áll a vásárlók rendelkezésére. /mti/

14.30/p

-.
-31-

15.10
3P

bb.31. ülést tartott a kneb

mi pr/p di

1980. május 30.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteki ülésén meghallgatta a kulturális minisztérium tájékoztatóját azokról az intézkedésekről, amelyeket a kisfilmstudiók tevékenységének 1978-ban végzett népi ellenőrzési vizsgálata óta tettek. a kneb további ésszerűsítési és gazdaságossági intézkedések kidolgozására fogadott el határozatot. a központi népi ellenőrzési bizottság ezután megtárgyalta a kneb 1980. második félévi ellenőrzési tervére előterjesztett javaslatot és felhatalmazta elnökét, hogy azt a kormány elé terjessze jóváhagyás végett./mti/

--

bb.32. kállai gyula kitüntetése

mi/p pr di

1980. május 30.

a népköztársaság elnöki tanácsa kállai gyulának, a hazafias népfront országos tanácsa elnökének, a munkásmozgalomban és a közéletben kifejtett több évtizedes eredményes munkássága elismeréseként 70. születésnapja alkalmából a szocialista magyarországi érdemrendet adományozta. a kitüntetést losonczi pál, az elnöki tanács elnöke pénteken adta át. jelen voltak a kitüntetés átadásánál németh károly, az mkszmp központi bizottsága titkára és sarlós istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára./mti/

--

bb.33. hazaérkezett indokinából a magyar katonai küldöttség

s/pr/p di

1980. május 30.

pénteken hazaérkezett az a katonai küldöttség, amely oláh istván vezéreztetésnek, a magyar néphadsereg vezérkari főnökének, miniszterhelyettesnek a vezetésével hivatalos, baráti látogatáson tartozkodott a vietnami szocialista köztársaságban. a küldöttség indokínai köútja során kambodzsába és laoszba is ellátogatott./mti/

--

14.35/p

-32-

16⁰⁰

v

bb.34. csikós-nagy béla hazaérkezett szófiából

sl/gg/p pp/p di

1980. május 30.

pénteken hazaérkezett szófiából a csikós-nagy béla államtitkár, az országos anyag-és árhivatal elnöke vezette magyar küldöttség, amely részt vett a kgt-tagállamok árhivatali elnökeinek 13. értekezletén. megvitatták a belöldi árképzési módszerek közelítésére tett intézkedéseket, a gépipari termékek önköltség-kalkulációjának kérdését, és tapasztalatcserét folytattak egyéb időszeri árpolitikai témákról is./mti/

--

bb.35. befejeződtek a magyar-uj-zélandi gazdasági tárgyalások

sl/gg/pp/p di

1980. május 30.

a magyar-ujzelandi gazdasági együttműködési vegyesbizottság május 23-a és 30-a között tartotta második ülését budapestben. a magyar delegációt török istván külkereskedelmi miniszterhelyettes, az ujzelandit edward a. woodfield kereskedelem és iparügyi miniszterhelyettes vezette. áttekintették a két ország közötti kereskedelmi kapcsolat alakulását, tájékoztatták egymást országaik gazdasági fejlődéséről és kijelölték azokat a területeket, ahol a kétoldalú gazdasági együttműködés fejlesztése lehetséges. woodfield miniszterhelyettes fogadta veress péter külkereskedelmi miniszter és házi vences külügyminiszterhelyettes. az ujzelandi kereskedelem és iparügyi miniszterhelyettes pénteken elutazott budapestről./mti/

--

bb.37. csongrádi fejeskáposzta három országba

tób/ká/p di

1980. május 30.

a csongrád megyei zöldért vállalat szentesi telepéről pénteken 4 kamionban és 3 hűtővagonban fejes káposztát indítottak utnak svédországi, finnországi és dániai megrendelésre. a vitamindus áru nagyobb részét a szentesi árpád tisz nagyüzemi kertészetében, valamint a csanyteleki házikertekben szedték. kiváló minőségű, tömör levélzetű, ugynevezett keményhusu káposztákat exportálnak, amelyek között nem ritkák az olyan lett példányok, amelyeknek súlya meghaladja a 60 dekát.

/mti/

14.45/p

--33-

16⁰⁰

bb.38. a középkori és reneszansz zene és irodalom napjai esztergomban

ber/ká/p di

1980. május 30.

az államalapítástól a 15. század végéig elevenítik fel esztergom művelődéstörténetét a város nyári programjának kiemelkedő eseményén, amelyet július 11 és 13 között rendeznek meg a középkori és reneszansz zene és irodalom napjai esztergomban címmel. a dunakanyar intéző bizottság pénteki budapesti sajtótájékoztatón elmondta, hogy a legtöbb rendezvény színhelye a várhegy a vármúzeum udvara lesz. az eseménysorozat első napján az esztergomi királyi és érseki udvar mindennapjait idézik a középkori magyar nyelvű költemények, grógonián énekek, lovagi dalok. a második napon mátyás király és beatrix királynő visegrádi, valamint vitéz jános és bakócz tamás érsekek esztergomi udvarának reneszansz világát jelenítik meg. a harmadik napon balassi bálintnak és a vitézi élet más krónikásainak versei, dalai csendülnek fel. a programban zene- és művelődéstörténészek, muzeológusok, reneszanszkutatók tartanak előadásokat. több neves fővárosi együttes, ének- és zeneszólista, hangszerművész lép fel. /mti/

bb.39. építőipari napok kezdődtek győrött

cser/ká/p di

1980. május 30.

építőipari napok kezdődtek pénteken győrött a rendezvény-sorozat első eseményét a győr megyei állami építőipari vállalat 7 ezres kollektívájának munkáját, alkotásait bemutató kiállítást, szabó jános építésügyi és városfejlesztési államtitkár nyitotta meg. a dokumentumok egyebek között képet adnak azokról építkezésekről, amelyeket a fővárosban és csehszlovákiában végzett a vállalat. csehszlovákiában - pozsonyban és brnoban - házigyári elemekből szállodákat, egyetemi diákszállókat, munkásszállásokat emeltek. még a nyáron prágában is megkezdik egy tíz szintes diákszálló építését.

az építőipari napok keretében még további kiállításokra, bemutatókra kerül sor. ezeken nagy teret szentelnek a korszerű lakástípusok kialakításának, a lakásberendezéseknek, a műemléki helyreállításoknak. /mti/

15.00/p

16°

--

-34-

bb. 40. átadták a tatabánya - croszlány - tata regionális vízművet

ber/ká/gw di

1980. május 30.

tizenhat település 175.000 lakosát látja el évente 17 millió köbméter jó ivóvízzel a tatabánya-croszlány-tata regionális vízmű, amelyet pénteken tatabányán ünnepélyesen adtak át rendeltetésének, 1990-ig újabb 18 települést kapcsolnak be a rendszerbe, amely akkor már évente 30 millió köbméter vizet ad és mintegy 200.000 lakost lát el. az északdunántúli víz és csatornázás regionális rendszere egyben hazánk egyik legnagyobb ilyen létesítménye. forrását a tatabányai bányavizek jelentik.

az új vízmű éppúgy szolgálja a bányászatot, mint a vízgazdálkodást. a bányákban ugyanis korábban sok gondot okozott a víz kiemelése és mivel az szennyezve jutott felszínre, gyakorlatilag használhatatlan volt. most összefogással megteremtették az úgynevezett aktív vízvédelen feltételeit. a bányából nemcsak a szénét, hanem a vizet is természetesen „kitermelik”, és hasznosítják. a szennyeződéstől megóvott, percenként több mint 100 köbméter kiemelt bányavíz jó minőségű ivóvízként jut el a fogyasztókhoz. ezzel a bányászat megszabadult a vízbetörés elleni védekezés napi gondjaitól, biztonságosabbá vált a bányamunka, gazdaságosabb a termelés.

a regionális vízművet, amelyhez sok más létesítményen kívül 22.500 köbméter tárolókapacitást és csaknem 130.000 méter gerinc-, fő és elosztóvezetékét építettek, automatikusan irányítják. a vízügyi tervező vállalat tervei alapján öt vállalat vett részt építésében. /mti/

bb. 41. kitüntetés

sl/gw/z öpp di

1980. május 30.

a népköztársaság elnöki tanácsa kovács györgynének, a szakszervezetek országos tanácsa szb-titkárának, nyugálománya vonulása alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést pénteken jakab sándor, a szot főtitkár helyettese adta át. /mti/

15.30 rj

16°

--

-35-

bb. 44. megnyilt az ünnepi könyvhét

t/km/rj bc di

1980. május 30.

az egykori megnyitók színhelyén, budapesten a liszt ferenc téren ünnepélyes külsőségek között kezdődött meg pénteken az 51. ünnepi könyvhét. a könyvseregszemle nyitányán megjelentek: aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese, óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára, a politikai bizottság tagjai, pozsgay imre kulturális miniszter, dobozy imre, a magyar írók szövetségének elnöke. jelen voltak az erre az alkalomra hazánkban érkezett külföldi írók és a magyar irodalom jeles képviselői.

avar istván, kossuth-díjas kiváló művész józsef attília ars poetica című költeményét szavalta el. ezt követően moró istván, az mszmp vi. kerületi bizottságának első titkára köszöntötte a megnyitó résztvevőit, majd molnár ferenc kulturális államtitár mondott beszédet.

- az ünnepi könyvhéten új alkotások sorával, klasszikusok műveinek ujrakiadásával, írók és olvasók találkozóival ismét hitet teszünk a könyv társadalmi küldetése mellett. társadalmi munk forradalmi átalakulása közben könyvkiadásunk a szemünk előtt nőtt naggyá, s könyvtárhálózatunk immár az egész országot átfogja. soha nem volt hazánkban annyi olvasója, vásárlója a könyvnek, mint az elmúlt években. az elért eredmények nemzetközi összehasonlításban is jelentősek. 1938-ban az éves könyvtermésből egy lakosra magyarországon egy könyv sem jutott, jelenleg viszont kilenc példány jut minden állampolgárra. hasonlóan bővült a választék is; ma minden 10 ezer lakosra átlagosan 8.5 könyvcím jut.

- a szocialista magyarország könyvkiadásának nagyarányú fejlődésében, könyvkulturánk minőségi változásában döntő szerepe volt a párt és a kormányzat gondoskodásának; a könyv közművelődési szerepét meghatározó programoknak, határozatoknak, amelyek szerint szocialista közműveltségünknek a könyv, bár nem az egyetlen, de nélkülözhetetlen, semmi mással nem pótolható tényezője.

- az ünnepi alkalomra harmadfél-millió példányban megjelent, öt híján 100 új kiadvány is arról tanuskodik, hogy napjaink könyvkiadása kulturánk gazdagításán, széles körű terjesztésén munkálkodik, a szocialista művelődés olyan fórumait építi, amelyekben harmonikusan egyesül és folytatódik a nemzeti és az általános emberi, haladó hagyomány, szervesen kiegészülve az új szocialista értékekkel.

/folyt.köv./

15.40 rj

-36-

16³⁰

bb. 44. megnyilt... 1. folyt./rj

- hagyománya és hivatása szerint az idei könyvhét is elsősorban az élő magyar írók műveit nyújtja a közönségnek. a magyar irodalom reprezentatív bemutatása mellett szívesen vállalt kötelezettség az is, hogy felsorakoztassa a szovjet nép kultúrájának termékeit, a szomszédos szocialista országok élő és klasszikus irodalmát, s egyre táguló körben a világ minden tájának literaturáját.

- a xii. kongresszus határozata nyomatékosan hangsúlyozta a szocialista kultúra szerepének fontosságát. ahhoz, hogy a feladatot teljesíthessük, a könyvkiadásnak és a nyomdaipar-nak folytatnia kell mindazt, amit eddig jól, eredményesen végzett, s törekednie kell a még meglévő elmaradottságok, fogyatékoságok leküzdésére. színvonalas, eredményes munkára képes, „kíméletl emberfők, társadalma az, amire törekszünk, - mondotta a kulturális államtitár, majd megnyitotta az 1980. évi ünnepi könyvhétet.

a megnyitóhoz kapcsolódva a liszt ferenc téri könyvklubban - a kiadók képviselőinek jelenlétében - gábor viktor kiadói főigazgató átadta az elmúlt évi „szép magyar könyv, versenyen jól szerepelt könyvekért az elismerést jelentő díjakat és okleveleket. a 32 díjon és 34 oklevelen 16 kiadó osztozott. a főigazgató átadta a kulturális minisztérium és a fotóművészek szövetségének különdíjait is.

ugyanitt hirdették ki a magyar újságírók szövetsége, valamint a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése közös - az olvasást, az irodalmat népszerűsítő pályázatának eredményeit is. a kritikai, a könyvismertető jellegű írások kategóriájában az első díjat iszlai zoltán kapta az élet és irodalomban és más folyóiratokban megjelent írásaiért. az olvasás- és könyvnepszerűsítő riportok csoportjában bajor nagy ernő a szabad föld „olvasó akadémia, című közművelődési akciójáért nyerte el az első díjat.

a liszt ferenc téri könyvklubban kiállítás nyílt a „szép magyar könyv, verseny díjazott kötetekből, valamint az ünnepi könyvhét újdonságaiból.

innen felhasználható 20 órától!

az ünnepi könyvhét megnyitása alkalmából a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülésének elnöke a vigadóban fogadást adott a hazánkba érkezett külföldi, valamint a hazai költők és írók tiszteletére. a vendégeket bernát györgy elnök üdvözölte. /mti/

-.--

15.45 rj

-37-

16³⁵

bb. 45. szeptemberben új abc-s könyv az elsősöknek

t/os/rj pp di n

1980. május 30.

maci ír, maci olvas - ez a címe annak az új abc-s könyvnek, amely az 1980-81-es tanévben 40.000 elsőosztályosnak segít megismerkedni a betűvetés, az olvasás tudományával. az új abc-s könyvet a reform tankönyv-program keretében az általános iskolák 3., a gimnáziumok 2. és a szakközépiskolák 3. osztályos új könyveivel együtt jelenteti meg a tankönyvkiadó vállalat. a többi között ezt jelentette be pénteken a nyomda, a papíripar és a sajtó dolgozói szakszervezete elnökségének ülésén petró andrás, a tankönyvkiadó vállalat igazgatója.

elmondta, hogy az idén összesen 1044-féle tankönyvet, munkafüzetet, tanári segédletet adnak ki, növekszik az idegennyelvű tankönyvek száma és megkezdődött a nemzetiségi - román, szlovák, szerb-horvát, németnyelvű - könyvek kiadási programja. a korábbiaknál több a munkáltató jellegű, illusztrációkkal, grafikai szemléltető anyagokkal ellátott kiadvány. a középiskolákban is egyre jobban polgárjogot nyer a munkafüzetek használata, s ez nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is nagyobb követelményeket jelent a kiadó számára főként a nyomdai munkálatok előkészítésében. a tankönyvek előállításában 18 nyomda vesz részt. a nagy tankönyvnyomdák, az atheneum, a zrínyi és az egyetemi nyomda mellett több vidéki is részt vállal a tankönyv program végrehajtásából.

gondot jelent azonban - emelte ki a tankönyvkiadó igazgatója - a papírellátás egyenetlensége, gyakran előfordul, hogy a nyomdák nem kapják meg a tankönyvek előállításához szükséges minőségű papírt. az alsótagozatos tankönyvek többségét mindenképpen az előírt minőségű papírra nyomják, más könyveknél azonban előfordul, hogy a kelleténél jobb, illetve gyengébb minőségű papírból készülnek.

a beszámoló hangsúlyozta, hogy az idén eddig a tankönyvek előállítása jobb ütemben halad, mint tavaly. törekvésük továbbra is az, hogy a könyvek július végéig megfelelő példányszámban elkészüljenek.

a beszámolót követő vitában az elnökség tagjai szóltak arról, hogy a 25 évvel ezelőtt indított nyomdai tankönyvverseny feltételei már nem ösztönöznek kellőképpen a tankönyvek jó minőségű és időbeni előállítására. javasolták a versenyfeltételek módosítását, a minőségi követelmények fokozottabb figyelembe vételét.

/folyt.köv./
15.55 rj

-38-

1640

bb. 45. / szeptemberben... 1. folyt./

a nyomda, a papíripar- és a sajtó dolgozói szakszervezetének elnöksége a beszámolót elfogadta és állásfoglalásában elismerte, hogy a tankönyvkiadás megnövekedett feladatait mind a kiadók, mind a nyomdák egyre eredményesebben látják el. jó a tankönyvek előállításában résztvevők kapcsolata, együttműködése is. a még meglévő gondok megoldásához az elnökség ajánlásokat dolgozott ki, egyebek között a minőség javítására, az átfutási idő csökkentésére, a szerződéses fegyelem betartására, a tankönyvek újrahasznosítási lehetőségeinek vizsgálatára. /mti/

-.-

bb. 48. siremlék avatás esztergomban

ber/ká/rj di

1980. május 30.

pénteken felavatták esztergomban marta alajos siremlékét. a város diszpolgára 20 éves korától részt vett a munkásmozgalomban, majd az 1930-as években művészi fotói révén szoros kapcsolatba került a magyar írók, költők legjobbjával, köztük móríciz szigmondval, babits mihállyal, műterme a baloldaliak találkozóhelyévé vált. a felszabadulás után esztergom-komárom vármegye első kommunista alispánja lett és tagja volt az ideiglenes nemzetgyűlésnek.

a siremléket hadik gyula szobrászművész tervezte. /mti/

-.-

bb. 51. kitüntetés

mi/rj bc di

1980. május 30.

a népköztársaság elnöki tanácsa makai imre műfordítónak 60. születésnapja alkalmából, műfordítói munkássága elismerésül a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést tóth dezső kulturális miniszterhelyettes pénteken adta át. /mti/

-.-

16.00 rj

-39-

1645

bb. 42. exportbővítő beruházások a nehéziparban - a nim vezető-
inek értekezlete

t/sb/gk/gw/pp di

1980. május 30.

a nehézipari vállalatok az utóbbi négy évben mintegy 275 millió dollárral több bevételhez és csaknem 100 millió dollár értékű kiadás megtakarításához juttatták az országot azokkal az üzemfejlesztési és korszerűsítési beruházásokkal, amelyeket a nemzeti bank az export bővítésére és az import kiváltására ösztönző kedvezményes hitellel támogat. ennek a 67 beruházásnak a helyzetét, hasznát, a hitelszerződésekben rögzített vállalati kötelezettségek teljesítését tekintették át pénteken a nehézipari minisztérium vezetői.

megállapították, hogy összességében a szerződésben vállaltnál nagyobb eredményt értek el: az előirányoztnál csaknem 50 millió dollár értékűvel több terméket exportáltak, az importmegtakarítás pedig megközelítően 20 millió dollárral haladta meg az időarányosan esedékes mennyiséget. különösen sokat tett a telteljesítésért a tiszai vegyi kombinát, a kőbányai gyógyszerárugyár, a taurus és a magyar alumíniumipari tröszt.

a részletes vizsgálatokból az is kitűnt, hogy a beruházások elhúzódása, késése, a kedvezőtlenebb értékesítési feltételek és az előnytelen külpiaci árváltozások miatt több vállalat nem teljesítette időarányos kötelezettségét. ezért a bank felszólította az érdekelteket a szerződés teljesítésére és megszorító intézkedéseket is tett. egyebek között megvonta a hitelkedvezményt öt vállalattól. a minden piacon értékesíthető termékek exportját bővítő beruházásokat a vállalatok többsége azonban jól kamatoztatja, kihasználta a fejlesztési lehetőségeket, s így várhatóan az idén is telteljesíti a hitelszerződésben megjelölt exportszállítási és importmegtakarítási előirányzatokat. ezekben a szerződésekben az v. ötéves tervidőszakra 354 millió dollár értékűvel több exportszállítást és 114 millió dollár importmegtakarítást vállaltak, s az előzetes számítások szerint 20-25 százalékkal teljesítenek többet e kötelezettségüknél.

a minisztérium vezetői megvitatták a 200 millió forintos értéket meghaladó 37 vállalati beruházás év eleji vizsgálatáról előterjesztett jelentést is. megállapították, hogy a korábban kitűzött fejlesztési célok a jelenlegi gazdasági körülmények között is időszzerűek. ennél fogva fontos feladat, hogy a minél előbbi üzembe helyezés érdekében meggyorsítsák a munkát, s ezen belül is elsősorban az export növelését, az import mérséklését eredményező beruházásokat szorgalmazzák.

/mti
15.35/gw

- 40 -

16¹⁰

bb. 43. fehérneműk, fürdőruhák, kötött pulóverek - uj és
több méretben

t/os/gg/gw/pp di

1980. május 30-

három fővárosi nagy áruházban az uttörő-, a verseny-, a csillag-, valamint az aranypók és szivárvány néhány szaküzletében június 16-tól próbaképpen, új méretválasztéku fehérneműket, fürdőruhákat, sportruházati cikkeket, kötött pulóvereket és kardigánokat árusítanak.

- ezzel új szakaszába érkezett a ruházati „méretprogram”, - jelentették be pénteken a magyar divat intézetben megtartott sajtótájékoztatón. a magyar divat intézet a könnyűipari minisztérium megbízásából a férfi, női és gyermek öltönyök után e cikkek új méretválasztékát is kidolgozta. a jelenlegi méretrendszer szerint ugyanis a magasabb termetűeknek, telteknek és az alacsonyabbaknak soványaknak kellene lenniük. mivel ez a gyakorlatban korántsem így van, szükségessé vált a méretrendszer megváltoztatása.

- ugyanahhoz a magassághoz többféle bőség és egy bőséghez többféle magasság, - ez volt az alap gondolatunk a fehérneműk, felső kötöttárúk, sportruházati cikkek új méretrendszerének kidolgozásakor, - hangsúlyozta zádor györgy, a méretkutató osztály vezetője, így a női pulóvereknek például a jelenlegi öt helyett 11-féle mérete lesz, a férfingek pedig a mostani 16 méret helyett 36-féle méretben készülnek majd.

figyelembe vették az átlagos leggyakrabban előforduló testalkatot is, így például a 158-164 centiméter magas nők nyolcféle bőség méret közül választhatnak. megszűnik a férfiak bosszúsága is a nyakbőség, az ingek ujja és hossza miatt, az új méretrendszer ebben is bővebb választékot jelent. minden új méretű ruhadarabhoz közvéleménykutató lapot is mellékelnek. a kitöltött és beküldött lapokat értékelés után ki-sorsolják és a szerencsések vásárlási utalványt is nyerhetnek. az új méretválasztékot, kedvező fogadtatás esetén, az egész országban bevezetik. /mti/

15.45/gw

- 41 -

1400

bb. 46. befejeződött a városmajor utca felújítása

t/don/bc/gw di

1980. május 30.

befejeződött a xii. kerületi városmajor utca burkolatának felújítása, s pénteken a kora délutáni órákban teljes hosszban - a szilágyi erzsébet fasortól a kékgolyó utcáig megindult a forgalom.

a péntek déli helyszíni szemlén a szakemberek megálapították: a kivitelező vállalatok jó minőségben készítették el az utpályát, s a korszerűítési programot a határidőnél hat héttel előbb teljesítették. a sokrétű közműépítési feladatokat tartalmazó felújítási menetrend feszes tempót diktált a kollektíváknak, amelyeknek tagjai ugyanakkor elhatározták: amennyit csak lehet, lefaragnak a részhatáridőkből, s a fontos budai utvonalat - azsufolt szilágyi erzsébet faszor tehermentesítésére - szakaszonként mielőbb visszakapcsolják a közlekedés vérkeringésébe. elképzelésük - a tennivalók tervszerű, rugalmas összehangolásával megvalósult.

az egész munka két és fél hónapig tartott, a fővárosi vízművek a régi csövek helyébe újakat fektetett, a csatornázási művek kitisztította az itteni hálózatát, a gázművek már korábban kicserélte a vezetékeket, az elektromos művek korszerűsítette a közvilágítást, a posta központi kábelüzeme az uttest alatt elhelyezte az épülő crossbar-telefonközponthoz szükséges kabelek és más postai tartozékok védőcsöveit. az utpálya felújítását, aszfaltszőnyegezését a fővárosi közterület-fenntartó vállalat végezte. mivel a járdák is gödrösek, meglehetősen rossz állapotban voltak, a gyalogosok biztonságos közlekedése érdekében azokat is aszfaltozták.

a fővárosi tanácsnál elmondták: a postai munkák a következő évben folytatódnak, s ezek csak a járdát érintik, az utpályát már nem.

a 28-as, a 128-as és a 158-as autóbuszok péntek délutántól máj. 30. eredeti utvonalaikon közlekednek. /mti/
16.00/gw

- 42 -

1405
10

bb. 49. bővítik a tatai német nemzetiségi muzeumot

ber/ká/gw di

1980. május 30.

tovább gyarapodott a tatai német nemzetiségi bázismuzeum gyűjteménye és a gazdag anyagból 1981-ben új állandó kiállítást kívánnak nyitni - jelentették be pénteken, tatán a magyarországi németek demokratikus szövetsége közművelődési bizottságának ülésén.

a tanácskozáson megállapították, hogy a komárom megyei muzeum szervezet sokat tett a kezelésében működő muzeum fejlesztéséért. szakkönyvtárat alakított ki, amelyet nemcsak a magyarországon, hanem külföldön megjelenő művekkel is rendszeresen bővít. kapcsolatot tartanak a német néprajzzal foglalkozó külföldi kutatókkal, s felvették a kapcsolatot azokkal a megyékkel, amelyek német néprajzi gyűjteménnyel rendelkeznek. most német nemzetiségi archívumot alakítanak ki, s dia-, fotó- és magnetofonarchívumot hoznak létre. az ország német nemzetiségi községei számára vándorkiállításokat szerveznek, s megkezdik az eszterházyak német nyelvű helytörténeti levéltári anyagának feldolgozását. mint ismeretes a hercegi család kezdte meg a 18. században a németek telepítését komárom megyében.

a tervek megvalósításához a német szövetség vezetői sokoldalú támogatásukról biztosították a megyei muzeumi szervezetet. /mti/

- . -

bb. 50. növényvédelmi alkalmazástechnikai bemutató ócsényben

blb/st/gw di

1980. május 30.

a növényvédelem korszerű földi és légi gépeiről, berendezéseiről, s hatékony alkalmazásukról tartottak országos bemutatót csütörtökön és pénteken a tolna megyei ócsény község mezőgazdasági repülőterén. a tapasztalatok szerint a növényvédelmi technológiák eredményességét csökkentő hibák egy fő forrása a permetezőgépek és berendezések nem megfelelő műszaki állapota. a kszé szakszárdi növénytermelési rendszer és a tolna megyei tanács rendezte két napos bemutatón megismertették a szakembereket a kszé által kifejlesztett mozgó növényvédőgép-diagnosztikai állomás, valamint a partnerüzemek részére kialakított növényvédőgépbeállító mérőtáska használatával. több hazai és külföldi cég is felvonultatta növényvédő gépeit, műszereit. a bemutatón felhívták a figyelmet a permetezővizek vizsgálatának és javításának jelentőségére is. a kszé rendszer például évek óta foglalkozik azzal hogyan tehetik alkalmassá a kemény vizet a permetezésre. a bemutató résztvevői megtekintették a vízkeménység vizsgálatának gyors módszerét is. /mti/
16.15/gw

- . -
- 43 -

418

bb. 47. nyári művelődési programok kőbányán

t/me/rj pr

1980. május 30.

a közművelésben nincs szünidő - jelszóval színes, változatos nyári programokat rendeznek a pataky istván művelődési központban. amint balogh lajos igazgató pénteken a sajtó képviselőinek elmondta, június 1-től augusztus végéig műsoraik zömét a szabadban tartják, elsősorban kőbánya kedvelt pihenőhelyén, a csajkovszkij parkban.

a gyermekműsorokat elviszik az ujhegyi és a kerepesi uti lakótelepre, az üdülőtáborokba, a maglódi uti napközi és a boglárlellei úttörőtáborba is. ezeken a helyeken ügyességi játékokat, játékos táncversenyeket, népi hangszer-bemutatókat tartanak hivatásos és amatőr művészek közreműködésével. a művelődési központ e tanév végén pályázatot hirdet 7-8 osztályos tanulóknak. rajzolják, fényképezik le nyári élményeiket, s a baráti országokba kirándulók írják le az ottani gyermekek életét.

a dunai hajókirándulást is szervez a művelődési központ az országos béketanáccsal együtt. a tájak, korok, muzeumok köz-művelődési mozgalom résztvevőinek egy-háromnapos kirándulásokat szerveznek. bemutatják az ország számos műemlékét, természetvédelmi területét.

a művelődési központban a fővárosi és vidéki színházak művészei vendégszerepelnek. a színházteremben június 9-én az állami operaház művészgárdája kiszely gyula: egyenlőség című vígoperáját, a kamarateremben június 14-én harsányi gábor „műhelytitkok”, című önálló műsorát adja elő. itt játszik június 17-én és 18-án a békéscsabai jókai színház társulata. molnár ferenc: „olympia”, című vígjátékával lép a közönség elé. /mti/

-. -

16.15 rj

- k. -

17/6

bb. 52. a szot és a kneb együttműködési megállapodása

sl/rj pp di

1980. május 30.

a szakszervezetek országos tanácsának elnöksége és a központi népi ellenőrzési bizottság elnöksége nevében együttműködési megállapodást írt alá gáspár sándor, a szot főtitkára, és szakali józsef, a kneb elnöke. a megállapodás segíteni kívánja a politikai döntésekre épülő állami rendelkezések megvalósítását, összehangoltabb tervszerűbb és hatékonyabb ellenőrzését, a szocialista demokrácia továbbfejlesztését.

a megállapodás kiterjed a két szerv között már eddig is meglévő kapcsolatok továbbfejlesztésére, egymás munkájának segítésére, a testületi munkában a kölcsönös képviselőt erősítésére, a népi ellenőrzés társadalmi bázisának szélesítésére.

a megállapodásban érdekelt szervek rendszeresen tájékoztatják egymást ellenőrzési terveikről. indokolt esetben közös vizsgálatra, vagy a másik szerv sajátosságainak jobban megfelelő ellenőrzésre tesznek javaslatot. az ellenőrzés tervezésének időszakában egyeztetik elképzeléseiket arról, hogy melyek azok a legidősebb társadalompolitikai és gazdaságpolitikai kérdések, amelyek megvalósulása ellenőrzési munkával segíthető. az együttműködés során különös figyelmet fordítanak a termelést, az élet-színvonalpolitikát, a szociális és egészségpolitikát, a munkavédelmet szolgáló vizsgálatokra. a szakszervezetek és a népi ellenőrzés szervei segítik egymást a vizsgálatokban és a tapasztalatok hasznosításában. /mti/

-. -

bb. 53. pedagógusnap ünnepségek

i/dg/rj di

1980. május 30.

országszerte ünnepségeken köszöntik ezekben a napokban a pedagógusokat. virágcsokrokkal, szívből jövő szavakkal állnak eléjük eleven, gyakran rakoncátlanok, a tanulással is néha hadilábon álló, ám számukra mégis oly kedves tanítványaik. köszönő szót formálnak a szülők, és sokhelyütt házi ünnepségeken kívánnak további jó erőt, egészséget a nevelőknek a szülői munkaközösségek. kifejezik elismerésüket az áldozatos munkáért az állami, a társadalmi képviselői is.

/folyt. köv./

16.25 rj

-45-

17/6

bb. 53. / pedagógusnap... 1. folyt./nj

számos pedagógust például a népfrontmozgalomban kifejtett kiemelkedő társadalmi, illetve szülői munkaközösségi tevékenységéért, a hazafias népfront országos titkárságának javaslatára tüntetett ki az oktatási miniszter. Kiváló munkáért kitüntető oklevelet és jelvényt hárman kaptak, miniszteri dicséretben ugyancsak hárman részesültek. a kitüntetésekért molnár béla, a hmf országos tanácsának titkára nyújtotta át a belgrád rakparti székházban.

a közlekedés oktatásában kiemelkedő eredményeket elért belügyi dolgozók és pedagógusok munkáját ismerte el a belügyminisztérium, az oktatási minisztérium, a pedagógusok szakszervezete, a magyar kommunista ifjusági szövetség és a magyar uttorók szövetsége. a kitüntetések a budapesti műszaki egyetemen tartott ünnepségen nyújtották át, s azon részt vett polinszky károly oktatási miniszter is.

a magyar uttorók szövetségének ünnepi megemlékezésén szücs istvánné, a szövetség főtitkára két kormánykitüntetést, 36 uttoróvezetői érdeméremet és több más uttoróvezetői kitüntetést adott át. a pedagógusnap alkalmából a megyeszékhelyeken, a járási központokban és a városokban is köszöntik az uttorómozgalomban tevékenykedő nevelőket, uttoróvezetőket. összesen 168 uttoróvezetői érdeméremet, 374 „kiváló uttoróvezető”, 421 „kiváló ifivezetői munkáért”, kitüntetést és 632 dicséret oklevelet adnak át a legkiválóbbaknak.

a népköztársaság elnöki tanácsa, munkásságuk elismeréséért, nyugállományba vonulásuk alkalmából dr. berczik árpádnak, a józsef attila tudományegyetem egyetemi tanárának, az irodalomtudományok kandidátusának, dr. martonyi jánosnak, a józsef attila tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának, az áll- és jogtudományok doktorának, dr. temesi mihálynak, a pécsi tanárképző főiskola tanszékvezető főiskolai tanárának és velekey szilárdnének, az oktatási minisztérium munkatársának a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetések polinszky károly pénteken az oktatásügyi minisztérium pedagógusnap ünnepségén nyújtotta át.

/folyt.köv./

16.30 nj

-46-

18°

bb. 53. / pedagógusnap... 2. folyt./nj

a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter a pedagógusnap alkalmából nagyváthy jános emlékéremet adományozott buri ferencnek, a békéscsabai áchim l. andrás általános iskola tanárának, kótum károlynak, az ágk vállalatfelügyeleti főosztálya keszthelyi kirendeltsége igazgatójának, prohászka ottónak, a csongrád megyei gabonaforgalmi és malomipari vállalat igazgatójának, szabó andrás egyetemi docensnek, a gödöllői agrártudományi egyetem intézeti igazgatóhelyettesének, vlosko lajosnak, a magyar mezőgazdasági múzeum nyugalmazott főigazgatójának, a mezőgazdasági és élelmiszeripari szakmai ismeretek gyakorlati oktatásában kifejtett munkásságukért.

hasonló kitüntetésben részesült a bikali állami gazdaság a naglódi rákosmezei mezőgazdasági termelőszövetkezet, a somogyi erdő- és fafeldolgozó gazdaság, a vépi mezőgazdasági szakmunkásképző és munkástovábbképző intézet a gyakorlati szakmai oktatásban végzett kiemelkedő tevékenységéért.

a kitüntetések romány páll miniszter pénteken adta át a mezőgazdasági- és élelmezésügyi minisztériumban.

a szot székházában a szakmunkások egyetemi előkészítő tanfolyamán kimagasló munkát végző egyetemi oktatókat köszöntötték. öten kapták az oktatási miniszter kiváló munkáért kitüntetését, s ugyancsak öten részesültek miniszteri dicséretben. a szot elnöksége hat oktatónak a szakszervezeti munkáért arany, ötnnek a szakszervezeti munkáért ezüst fokozata kitüntetést adományozta. öten kaptak a szakszervezeti munkáért elismerő oklevelet. a kitüntetések jakab sándor, a szot főtitkárhelyettese adta át.

nagy imre munkügyi miniszterhelyettes a szakmunkástanulók gyakorlati oktatásában, nevelésében végzett kimagasló tevékenységük elismeréseképpen 10 bízemi, szövetkezeti dolgozónak kiváló munkáért kitüntetésekét adott át a munkügyi minisztériumban.

felhasználható: 13.15 órától!

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága a pedagógusnap alkalmából pénteken a fővárosi operett színházban gálaesten köszöntötte a budapesti nevelőket. ünnepi köszöntőt molnár endre, a budapesti pártbizottság titkára mondott. ezt követően a színház művészei bemutatták sztrelnyikov: violetta című nagyoperettjét. /mti/

-- gyakorlati oktatónak kiváló pedagógus, a szakmunkásképzéssel eredményesen foglalkozó 10

16.40 nj

-47-

18°

bb. 54. kamiont loptak disszidáláshoz

rj ie

1980. május 30.

május 30-án pénteken reggel a soproni határátkelő helyen, a budapesti közvágóhidről elloptott, török rendszámot viselő kamionnal három büntetett előéletű magyar állampolgár-rudi mihály, ozsváth péter és baksa gábor budapesti lakos - erőszakos áttörést kísérelt meg. a határátkelőhelyre nagy sebességgel érkező kamion súlyosan veszélyeztette az ott tartózkodó utasok és határőrök életét. a szolgálatukat teljesítő határőrök kénytelenek voltak fegyverhasználat nélkül megakadályozni a büncselekmény elkövetését. baksa gábornak sikerült ausztria területére átjutnia, míg két társát határőreink magyar területen elfogták. az erőszakos áttörési kísérlet ügyében a vizsgálat folyik. /mti/

--

bb. 55. magyar gépkocsigyártási jubileum

i/sb/s/gw ie

1980. május 30.

hetvenöt évvel ezelőtt, 1905. május 31.-én indult el 2000 kilométeres próbautjára az első magyar gyártmányú gépkocsi. alkotójáról, csonka jános gépészmérnökről /1852-1939/ emlékezett meg pénteki ünnepségén a közlekedéstudományi egyesület.

az első magyar gépkocsi - négyütemű, négyhengeres és vínjütéses motorral ellátott csomagszállító autó, amelyet csonka jános a magyar postának készített - a próbán átlagosan 26 kilométeres, maximálisan pedig 35 kilométeres sebességet ért el. a csomagszállítás motorizálásával a magyar posta megelőzte a külföldi törekvéseket, hiszen svájc csak 1906-ban, ausztria pedig 1907-ben tett erre lépéseket. csonka jános az első 12-14 lóerős csomagszállító kocsikat követően kábelmérésre 25 lóerős négyhengeres személygépkocsit, majd levélgyűjtésre négy lóerős egyhengeres kiskocsit is tervezett a postának. a mérnöki kamara 1924-ben elsőként csonka jánost vette fel egyetemi végzettség nélkül tagjai közé, s ez a tagság gépészmérnöki cím használatára jogosította. /mti/

17.20/gw

- . -
- 48 -

1850

bb. 63. elutazott az amerikai kereskedelmi miniszter

t/sl/rj pp ie

1980. május 30.

pénteken elutazott hazánkból philip m. klutznick amerikai kereskedelmi miniszter. kéténapos magyarországi programja során tárgyalásokat folytatott veress péter külkereskedelmi miniszterrel. fogadta őt lázár györgy, a minisztertanács elnöke és marjai józsef miniszterelnök-helyettes. az amerikai miniszter megnyitotta a budapesti amerikai nagykövetség épületében működő kereskedelemfejlesztési központot.

philip m. klutznick, aki egyben a zsidó világkongresszus választott elnöke, pénteken az állami egyházügyi hivatalban találkozott miklós imre államtitkárral. a szívélyes eszmecsere során jelen volt harry earl bergold budapesti amerikai nagykövet. philip m. klutznick a nap során fölkereste a magyar izraeliták országos képviselőtanácsának elnökségét is.

az amerikai miniszter elutazásakor a ferihegyi repülőtéren veress péter bucsúztatta, jelen volt a budapesti amerikai nagykövet is.

az amerikai miniszter elutazása előtt az mti munkatársának elmondta, hogy budapesti tárgyalásai jó légkörben zajlottak le. örvendetesnek tartja, hogy az utóbbi időben bővült a két ország áruforgalma, s mint mondotta, a mostani tárgyalások jó alapul szolgálnak a kapcsolatok további fejlesztéséhez. ezt a célt segíti elő az egyesült államok budapesti nagykövetségén megnyitott kereskedelemfejlesztési központ, amely elsősorban az üzletemberek közötti információcsere megszervezéséhez, bővítéséhez teremt lehetőséget. ezt azért is fontosnak tartjuk - mondotta - mert a külkereskedelem a béke fenntartásának fontos eszköze. /mti/

--

bb. 60. korom mihály és borbándi jános fogadta hans-joachim heusingert

k/rj bc ie

1980. május 30.

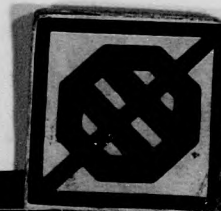
dr. korom mihály, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára, és borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken a központi bizottság székházában fogadta dr. hans-joachim heusingert, az ndk miniszterelnökhelyettesét, igazságügyminisztert. jelen volt dr. markója imre igazságügyminiszter és rudolf rossmeisl, az ndk nagykövete. /mti/

--

17.45 rj

-49-

1850

bb. 56. versenyfelhívás a „szép, tiszta, virágos budapestért,,

t/don/gw/bc ie

1980. május 30.

a környezet szépítésében, tisztításában a budapesti kerületek az eddiginél jobban segítik a helyi kezdeményezések kibontakozását és teremtsenek több alkalmat arra, hogy a lakosság mind nagyobb számban vegyen részt a feladatok megvalósításában. ezt hangsúlyozták a fővárosi környezet-és természetvédelmi bizottság pénteki ülésén, amelyen ismét - immár ötödször - meghirdették a városrészek közötti „szép, tiszta, virágos budapestért,, elnevezésű versenykiírást, és értékelték az 1978-1979-es ciklus eredményeit. a népfront budapesti bizottsága székházában megtarott tanácskozáson különösen arra hívták fel a figyelmet, hogy környezetünk megőrzésének, természeti értékeink ápolásának fontosságát a lakóterületeken és a munkahelyeken egyaránt tudatosítsák. ugyanígy lényeges a fiatalok eddiginél szélesebb körű bevonása a tisztasági önjáratokba, a parkok és a játszótérek gondozásába.

a bizottság ülésén megjutalmazták azokat a kerületeket, amelyek eredménye kiemelkedő. az elmúlt két éves környezetvédelmi munka alapján első helyezést ért el a x., a xv., és a xx. kerület, második lett a viii. és a xviii. kerület, harmadik helyen végzett a ix. és a xxi. kerület. a díjnyertes kerületek összesen 3,5 millió forint pénzügyi támogatásban részesültek, amelyet a városrészek gyarapítására, szépítésére használnak fel.

a x. kerületiek társadalmi összefogásukkal, cselekvésre mozgósító, szervezett akcióikkal tüntek ki. a xv. kerületiek nagyszabású virágosítási programot valósítottak meg - az önkéntes segítők 30 ezer facsermelyét és cserjét, 46 ezer virágpalántát és 2.500 dísznövényt ültettek. a xx. kerületiek a tisztasági önjáratok és a társadalmi ellenőrzések során elért eredményeikért részesültek elismerésben. /mti/

bb. 57. az ünnepi könyvhét külföldi vendégei

t/nz/m/gw/bc ie

1980. május 30.

a hazai könyvkiadókkal, terjesztőkkel, írókkal, költőkkel együtt köszöntik az ünnepi könyvhétet a szocialista országokból érkezett író, költő, műfordító vendégek:

/folyt. kö./
16.30/gw

- 50 -

bb. 57. /az ünnepi könyvhét ...../folyt/vw

bulgáriából liljana mihajlova és mladen denev, csehszlovákiából elena cepceková és karol wlachovsky, jugoszláviából herceg jános, bánya jános, glon nándor és sasa hadzitancic, lengyelországból jerzy robert novak, lengyel prózaíró, románból székely jános és szilágyi andrás, az ndk-ból paul herbert freyert, a szovjetunióból pavel katajev, natalia sztrekova és vaszif nasziboglu.

a külföldi vendégek író-olvasó találkozókra vesznek részt, ellátogatnak az ország különböző városaiba, dedikálják műveiket, eszmecsereket folytatnak magyar kollégáikkal, fordítóikkal, megismerkednek a kiadók, a szerkesztőségek munkájával, kulturális életünkkel. /mti/

bb. 58. kitüntetés

a/gw/bc ie

1980. május 30.

az elnöki tanács gönye ferencnének és kozma ferencnének, az mszmp kb iroda politikai munkatársainak eredményes munkásságuk elismeréseként - nyugállományba vonulásuk alkalmából - a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetését adományozta.

a kitüntetéseket katona istván, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb iroda vezetője adta át. /mti/

bb. 59. folytatódnak a választási előkészületek

pr/gw ie

1980. május 30.

az országgyűlési képviselők és a tanács tagok általános választásának előkészületei befejezéshez közelednek. ennek során május 29-én - a hazafias népfront helyi bizottságainak javaslatára - az illetékes városi, fővárosi kerületi, illetőleg községi választási elnökségek megalakították a szavazatszedő bizottságokat, amelynek tagjai letették az előírt esküt.

a szavazatszedő bizottságok több mint 58 ezer tagja társadalmi munkában látja el tevékenységét. a bizottságok működési területükön levezetik a szavazást, gondoskodnak a szavazás lebonyolításának törvényességéről és zavartalanságáról, továbbá megállapítják a szavazókörhöz tartozó választókerületek szavazási eredményét.

/folyt. köv./
17.45/gw

- 51 -

bb. 59. /folytatódnak a választási ... /folyt./gw

május 30-án szerte az országban több fontos hirdetmény jelent meg, amelyek tartalmazzák a választásokkal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat. így közzétették az országgyűlési képviselőjelöltek és a helyi tanácstag-jelöltek névsorát, továbbá a választási hirdetményt. ez tartalmazza, hogy a választás június 8.-án lesz, a szavazás reggel 6 órától este 6 óráig tart, továbbá feltüntetik az érintett településen levő szavazóköri sorszámt és területi beosztását, a szavazóhelyiségek pontos megjelölését, továbbá azt, hogy egyes szavazóköri körökben mely választókerületek választói szavaznak. e hirdetmény felhívja a figyelmet arra, hogy a szavazásnál a személyi igazolvány bemutatása szükséges. tartalmazza azt is, hogy június 7-én 12 órától június 9-én 12 óráig szeszített árúsítani vagy más módon forgalomba hozni tilos. a szavazatok leadásának szabályairól a hazafias népfront által kibocsátott „hogyan szavazzunk”, hirdetmény szól.

a választók nagy része a napokban megkapta az értesítést arról, hogy felvették a választók névjegyzékébe. aki nem kapott értesítést, az a helyi tanács vb titkáranál közszemlére tett névjegyzékből győződjék meg arról, hogy felvették-e a névjegyzékbe, s kérjen értesítőt.

számos választó a választás napján nem tartózkodik állandó lakóhelyén, üdül, hétvégi házában pihen, turistautat tesz, kórházban van, munkásszálláson vagy diákotthonban tartózkodik stb. ezek a választók a helyi tanács vb titkárától igazolást kérhetnek arról, hogy választójogosultak, és ennek az igazolásnak a birtokában szavazhatnak. /mti/

- . -

bb. 67. szkok iván festőművész kiállítása dunaujvárosban

zsi/ka/gw ie

1980. május 30.

szkok iván festőművész festményeit, műanyag technikájú képeit, murális terveit és szobrait állították ki pénteken dunaujvárosban, az úitz béla kiállítási teremben. a fiatal budapesti festőművész különleges konturokat és színhatást kiváltó plextol és acryl képeit, műanyagbevonatu térplasztikáit július elejéig tekinthetik meg az érdeklődők dunaujvárosban. /mti/

18.00/gw

- 52 -

1928

bb. 61. a tanácsi koordinációs bizottság ülése

gg/gw/bc ie

1980. május 30.

a tanácsi koordinációs bizottság papp lajos államtitkárnak, a minisztertanács tanácsi hivatala elnökének vezetésével pénteken az országházban ülést tartott. megvitatta a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottságának munkájáról szóló beszámolót, különös tekintettel a közoktatási és a közművelődési tevékenységre. ezt követően a bizottság ajánlást fogadott el a tanácsi bizottságok és a szakbizottságok rendszerének egyszerűsítésére. /mti/

bb. 62. budapestre érkezett az ndk vöröskereszt szervezetiének küldöttsége

gg/gw/bc ie

1980. május 30.

a magyar vöröskereszt meghívására pénteken budapestre érkezett a német demokratikus köztársaság vöröskereszt szervezetiének küldöttsége, dr. werner ludwig elnök vezetésével. a küldöttség megismerkedik a magyar vöröskereszt szervezet tevékenységével, és megbeszéléseket folytat vezetőivel a két testvérszervezet további együttműködését, valamint a nemzetközi mozgalmat érintő kérdésekről, különös tekintettel az 1981-ben budapesten megrendezendő európai regionális konferenciára. /mti/

- . -

bb. 64. az argentin külügyi államtitkár látogatása

s/pr/gw ie

1980. május 30.

rác pál külügyminisztériumi államtitkár meghívására hivatalos látogatást tett hazánkban c. cavandoli argentin külügyi államtitkár, aki időszerű nemzetközi kérdésekről és a kétoldali kapcsolatok további fejlesztésének lehetőségeiről folytatott eszmecsere. cavandoli látogatást tett udvardi sándor külkereskedelmi miniszterhelyettesnél. a vendéget fogadta puja frigyos külügyminiszter. /mti/

18.30/gw

- 53 -

1928

bb. 65. csehszlovák szakszervezeti küldöttség budapesten

sc/s/gw/pp ie

1980. május 30.

karel hoffmann elnök vezetésével - a szot meghívására - pénteken budapestre érkezett a csehszlovák forradalmi szakszervezeti mozgalom központi tanácsának küldöttsége. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren gáspár sándor, a szot főtitkára fogadta. jelen volt dr. václav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

bb. 66. végső bucsu dr. radnóti istvántól

feh/st/gw ie

1980. május 30.

mély részvétellel vettek végső bucsút pénteken balatonfüreden a lóczy temetőben az 58 éves korában, hosszantartó, súlyos betegség következtében elhunyt dr. radnóti istvántól, a veszprém megyei tanács nyugalmazott elnökétől. barátai, munkatársai és tisztelői, munkások és mezőgazdasági dolgozók százai rótták le kegyeletüket a ravatalnál.

a magyar szocialista munkáspárt veszprém megyei bizottsága és a megyei tanács nevében szász andrás, a megyei tanács elnökhelyettese bucsuzott az elhunytól, balatonfüred lakói nevében wolford sándor, a városi pártbizottság első titkára, a barátok és a család nevében bakonyi istvan, a lóczy gimnázium tanára mondott bucsúszavakat.

dr. radnóti istvánt az internacionálé hangjai mellett helyezték örök nyugalomra a balatonfüredi temetőben. /mti/

bb. 68. kalkán mátyás népművész kiállítása csornán

mzs/ká/gw ie

1980. május 30.

kalkán mátyás mohácsi álarcfaragó kiállítása nyílt meg pénteken a rábaköz központjában, csornán. a népművész 30 busó-álarcot mutat be. a farsangi népi játékok fontos kellékei a hársfából faragott olykor tréfás, máskor félelmetes álarcok az ősi faragó és pácoló eljárásokkal készültek. a tárlat anyagát farsangi jelmezbe öltöztetett bábuk egészítik ki. /mti/

18.40/ww

- 54 -

1980

bb. 69. fiatal bányász színjátszók bemutatkozása tatabányán

ráb/ká/gw ie

1980. május 30.

pénteken szerepelt először városa lakossága előtt a tatabányai bányász ifjúsági színpad. váci mihály: utazás bürokrónéziában című satirikus játékkal mutatkozott be a népházban a nemrég alakult együttes. a fiatal színjátszókat a következő években veszik fel a már régóta szereplő bányász irodalmi színpad tagjai közé. hasonló céllal alakult több más csoport is a népházban, így gondolkodnak a háromszáz tagu bányász művészeti együttes megújulásáról. uttörő korosztályu gyerekekből fuvószekart és két táncegyüttest szerveztek. ez utóbbi három csoport tagjai már rendszeresen szerepelnek a városban. a későbbiekben ifjúsági kamarazekart is szerveznek, amelynek tagjai a bányász szimfonikus zenekar utánpótlását jelentik majd. /mti/

bb. 70. a bkv közli

1/don/mi/gw/bc ie

1980. május 30.

hogyan június 1-én 8.00 órától 15.00 óráig a 30-as és a 31-es villamosok a határ ut - pacsirta telep, illetve a határ ut - szabó telep végállomás között nem közlekednek. az erre tartó utasokat az 52-es jelzésű szerelvények szállítják.

június 2-től 7-ig este 20.00 órától hajnali 4 óráig a 4-6-os jelzésű villamosok helyett a mórincz zsigmond körtér - népszínház utca között autóbuszok közlekednek. június 4-ről 5-re és 5-ről 6-ára virradó éjjel 22.00 órától hajnali 4 óráig a 2/a jelzésű villamosok helyett a boráros tér - jászai mari tér között szintén buszok járnak. /mti/

bb. 71. magyar bábművészek az unima fesztiválján

t/me/gg/gw/bc ie

1980. május 30.

pénteken az amerikai egyesült államokba utazott az állami bábszínház társulatának 23 tagja. a magyar bábművészet képviselői - miként szilágyi dezső igazgató, az együttes vezetője elutazása előtt elmondta - részt vesznek a nemzetközi bábművész szövetség, az unima világfesztiválján, amelyet június 8-14-e között washingtonban, az unima xiii. kongresszusának idején tartanak. a kennedy centerben lépnek fel négy előadáson. bartók: a faból faragott királyfi, sztravinszkij: petruska, prokofjev: klasszikus szimfónia, beckett: némajáték és ligeti: adventures című bábjáték előadásaival ismertetik meg a közönséggel a nagyméretű bábszínházi produkciókat, amelyek sok országban még nem honosítottak meg. a bábokat, díszleteket és más kellékeket - mintegy négy tonnyai felszerelést - már a hét elején elküldték, hogy megfelelően előkészíthessék szereplésüket.

/folyt.köv./
18.55/gw

- 55 -

2030

bb. 71. /magyar bábművészek... /folyt./gw

az állami báhszínház művészei a fesztivált megelőző napokban detroitban és syracuseben, a fesztivál után pedig atalantában mutatkoznak be az amerikai közönség előtt az egy hónapig tartó turnéjuk során.

a kongresszuson az unima 28 nemzeti központjának küldöttei - szergej obracov elnökletével - megvizsgálják, milyen mértékben valósultak meg a négy évvel ezelőtti, moszkvában tartott kongresszus határozatai, többek között az, hogy miként támogatják a fejlődő országok bábművészetét. az unima magyar központja eredményes munkáról számol be: írásbeli tájékoztatójában többek között jelzi, hogy a magyar állami szervek támogatásával elősegíti a fejlődő országok fiatal bábművészeinek képzését. ez ideig ghanai, indiai bábművész tanult hazánkban. nemzetközi fesztiválokat rendeztünk, s közreműködtünk nemzetközi bábművészeti kiadványok szerkesztésében.

a kongresszussal egyidőben konferencián vitatják meg a bábművészet helyzetét és fejlődésének távlatait. /mti/

bb. 72. osztrák vasutas zenekar pécsett

igó/ká/gw ie

1980. május 30.

az osztrák szövetségi vasutasok Linzi fuvószzenekara - a máv pécsi igazgatóságának vendégeként - több napos hangverseny körutat tesz a vasutigazgatóság területén. a két vasuti intézmény nemrégiben kulturális együttműködési megállapodást kötött, s ennek keretében látogatott el hazánkba a patinás Linzi vasutas zenekar.

pénteken fuvószzenekari napot tartottak pécsett. a magyar és az osztrák fuvószzenekar együtt vonult végig a város fő utcáin, majd az ötven tagú Linzi együttes - Kurt Retschitzegger karnagy vezetésével - nyilvános koncerten mutatkozott be a mecsekaljai közönségnek.

az osztrák fuvószzenekar szombaton harkányfürdőn és az ujpetri petőfi tsz-ben ad hangversenyt, vasárnap pedig több balatoni üdülőhelyen lép fel. /mti/

19.00/gw

- 56 -

1985

felhasználható 22 órától

szociális

bb. 73. magyar-jugoszláv közlekedési tárgyalások

kf/s/gw/pp ie

urbán Lajos közlekedési és postai gyűjtőállamtitkár, szücs Zoltán máv vezérigazgató kíséretében pénteken jugoszláviában részt vett az indjija-ujvidék-szabracka-országhatár közötti vasútvonatszakasz villamosításának belföldi és külföldi üzembehelyezése alkalmából rendezett ünnepségen. a honalsta-kasz villamosítása jelentősen meggyorsítja a két szomszédos ország közötti vasúti forgalom lebonyolítását, fokozza az üzembiztonságot és a gazdaságosságot.

urbán Lajos jugoszláviai látogatása alkalmával tárgyalta Nikola Kmezić-vel, a vajdaság szocialista autonóm tartomány végrehajtó tanácsának elnökével más jugoszláv vezetőkkel a magyar-jugoszláv közlekedési és hírközlési együttműködés továbbfejlesztésének időszerű kérdéseit. /mti/

bb. 74.

kor/ka/gw ie

pénteken Miskolcra, a magyar művelődési központban hazai és külföldi együttesek részvételével nemzetközi jazz hétvége kezdődött. a háromnapos rendezvény megnyitóján a magyar együttes, a negyedik kvartett az első helyi, majd a második jugoszláv zenészekkel alkalomilag alakult fusztos works hop, továbbá a csehszlovákiai peteri Lipa kvartett adott műsort. **Óstván**

szombaton és vasárnap közönség elé lép többek között a jugoszláv soncta pot együttes, az amerikai bill Taylor trió és a japán Yamashita együttes.

a miskolci nemzetközi jazz hétvégét mindhárom napon a petőfi téri egyenes adásban közvetíti. /mti/

19.2/0/gw

a kulturális minisztérium a magyar film- és televíziós közönség számára

x x x

szűk névűk füzőnek a harmadik évük tizenkét és negyvenkét lemezzel kezdődött kiadásuk. a lemezek a "Közönség" és "Közönség" című albumokból állnak. a lemezek a "Közönség" és "Közönség" című albumokból állnak.

bb. 71. /magyar bábművészek... /folyt./gw

az állami báhszínház művészei a fesztivált megelőző napokban detroitban és syracuseban, a fesztivál után pedig atalantában mutatkoznak be az amerikai közönség előtt az egy hónapig tartó turnéjuk során.

a kongresszuson az unima 28 nemzeti központjának küldöttei - szergej obrazcov elnökletével - megvizsgálják, milyen mértékben valósultak meg a négy évvel ezelőtti, moszkvában tartott kongresszus határozatai, többek között az, hogy miként támogatják a fejlődő országok bábművészetét. az unima magyar központja eredményes munkáról számol be: írásbeli tájékoztatójában többek között jelzi, hogy a magyar állami szervek támogatásával elősegíti a fejlődő országok fiatal bábművészeinek képzését. ez ideig ghanai, indiai bábművész tanult hazánkban. nemzetközi fesztiválokat rendeztünk, s közreműködünk nemzetközi bábművészeti kiadványok szerkesztésében.

a kongresszussal egyidőben konferencián vitatják meg a bábművészet helyzetét és fejlődésének távlatait. /mti/

bb. 72. osztrák vasutas zenekar pécsett

igó/ká/gw ie

1980. május 30.

az osztrák szövetségi vasutasok Linzi fuvószzenekara - a máv pécsi igazgatóságának vendégeként - több napos hangverseny körutat tesz a vasutagazgatóság területén. a két vasuti intézmény nemrégiben kulturális együttműködési megállapodást kötött, s ennek keretében látogatott el hazánkba a patinás linzi vasutas zenekar.

pénteken fuvószzenekari napot tartottak pécsett. a magyar és az osztrák fuvószzenekar együtt vonult végig a város fő utcáin, majd az ötven tagú lízi együttes - kurt retschitzegger karnagy vezetésével - nyilvános koncerten mutatkozott be a mecekaljai közönségnek.

az osztrák fuvószzenekar szombaton harkányfürdőn és az újpetrei petőfi tsz-ben ad hangversenyt, vasárnap pedig több balatoni üdülőhelyen lép fel. /mti/

19.00/gw

- 56 -

1985

felhasználható 22 órától

bb. 73. magyar-jugoszláv közlekedési tárgyalások

bb. 73. magyar-jugoszláv közlekedési tárgyalások

kf/s/gw/pp ie

urbán lajos közlekedés-és postaügyi államtitkár, szücs zoltán máv vezérigazgató kíséretében pénteken jugoszláviában részt vett az indjija-ujvidék-szabacka-országhatár közötti vasútvonatszakaszcivilizációjának befelfejlesztéséről és üzembehelyezése alkalmából rendezett ünnepséghírrel vonalstrazakasz civilizációjának jelentősen meggyorsítására két szomszédos ország közötti vasúti forgalom lebonyolítását, fokozza az üzembiztonságot és a gazdaságosságot.

urbán lajos jugoszláviai látogatása alkalmával tárgyalta nikola kmezić-vel, a vajdaság szocialista autonóm tartomány végrehajtó tanácsának elnökével és más jugoszláv vezetőkkel a magyar-jugoszláv közlekedési és hírközlési együttműködés továbbfejlesztésének időszerű kérdéseiről. /mti/

bb. 74. nemzetközi jazz hétvége

kor/ka/gw ie

pénteken miskolcon, a vasárnapon pedig szombaton hazai és külföldi együttesek részvételével a nemzetközi jazz hétvége kezdődött. a háromnapos rendezvény megnyitóján a szatmari együttes, a reggeli kvartett, az rós-beli, a székelyvári, a magyar-jugoszláv zenészek és a lakulufesztivál munkahelyi, továbbá a cseh-szlovákiai peter lipa kvartett adott műsort. distván

szombaton és vasárnap közönség elé lép többek között a jugoszláv sonata pot együttes, az amerikai bill taylor trió és a japán yamashita együttes.

a miskolci nemzetközi jazz hétvéget mindhárom napon a petőfi-fürdő egyenes adásban közvetíti. /mti/

19.2/0/gw

a kulturális minisztérium a magyar film-és tévéművészek részvételével

x x x

bb. 75 időjárásjelentés

gg/gé 1e

1980. május 30.

a meteorológiai intézet jeletni május 30-án,
pénteken 19 órakor

marad a változékony idő

várható időjárás szombat estig: időnként erősen megnö-
vekszik a felhőzet és szórványosan várható záporosó, zivatar.
a többfelé megélénkülő, helyenként megerősödő szél lassan észak-
nyugatra fordul. a hőmérséklet szombaton kora délután 18-23
fok között lesz. /mti/

19.20 /gé

..-

bb. 76. a maszlag bemutatója a vidám színpadon

t/me/pá/gw/bc 1e

1980. május 30.

a vidám színpadon pénteken bemutatták machiavelli:
mandragora című művének magyar színpadi változatát, karinthy
ferenc, romhányi józsef és aldobolyi nagy györgy: maszlag
című művét. a zenés komédiát várady györgy rendezte.

és a reneszansz figurák magyar megszemélyesítői: csákányi
lászló, dr. mikulás, pesti fiskális, urbán erika, luca, az új-
tatos feleség szerepében. luca mostohaanyjaként: lórán lenke,
dudí a minden lében szolgált: csala zsuzsa, kálmánfi, a világ-
látott ifju, aki cingárral kieszelte a „maszlagot”, zana józsef.
az avno partjáról a duna mentére átültetett történet díszleteit
baráth andrás, jelmezeit poós éva tervezte. /mti/

..-

bb. 77. elhunyt kalmár lászló filmrendező

1/jok/gw/bc 1e

1980. május 30.

nagy veszteség érte a magyar filmművészetet: életének 80.
évében elhunyt kalmár lászló kossuth díjas érdemes művész.

temetéséről később intézkednek.

a kulturális minisztérium filmfőigazgatósága
a magyar film-és tévéművészek szövetsége
a mafilm

x x x

kalmár lászló nevéhez fűződnek a harmincas évek végének, a negy-
venes évek elejének legnagyobb közönségsikerű alkotásai:
a „halálos tavasz”, a „dankó pista”, a „tóparti látomás”, és
a „szüls mara házassága”, a felszabadulás utáni évek két jelen-
tős műve, a „dérnyé”, és a „gábor diák”, és az ő rendezésében
készült. /mti/

40 50/ma

1 52 -

bb. 78. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
14 órától zárásig

gw 1e

1980. május 30.

30. ülést tartott az elnöki tanács
31. ülést tartott a kneb
32. kállai gyula kitüntetése
33. hazaérkezett indokinából a magyar katonai küldöttség
34. csikós-nagy béla hazaérkezett szófiából
35. befejeződtek a magyar-uj-zélandi gazdasági tárgyalások
36. új abc áruház
37. csongrádi fejeskáposzta
38. a középkori és reneszansz zene és irodalom
39. építőipari napok kezdődtek győrött
40. átadták a tatabánya - oroszlány - tata vízművet
41. kitüntetés
42. exportbővítő beruházások a nehéziparban
43. fehérneműk, fürdőruhák
44. megnyílt az ünnepi könyvhét
45. szeptemberben új abc-s könyv
46. befejeződött a városmajor utca felújítása
47. nyári művelődési programok kőbányán
48. siremlék avatás
49. bővítik a tatabányai német nemzetiségi múzeumot
50. növényvédelmi alkalmazástechnikai bemutató
51. kitüntetés
52. a szot és a kneb együttműködési megállapodása
53. pedagógusnap ünnepségek
54. kamiont loptak
55. magyar gépkocsigyártási jubileum
56. versenyfelhívás
57. ünnepi könyvhét külföldi vendégei
58. kitüntetés
59. folytatódnak a választási előkészületek
60. kármom mihály és borbándi jános fogadta
61. a tanácsi koordinációs bizottság ülése
62. budapestre érkezett az ndk vöröskereszt küldöttsége
63. elutazott az amerikai kereskedelmi miniszter
64. az argentin államtitkár látogatása
65. csehszlovák szakszervezeti küldöttség
66. végső bucsu dr. radnóti istvántól
67. szkoc iván festőművész kiállítása
68. kalkán mátyás népművész kiállítása

/folyt.köv./
21.45 rj

-59-

2200

bb. 78. / a bel földi... folyt./rj

- 69. fiatal bányász színjátszó
- 70. a bkv közli
- 71. magyar bábművészek az unima fesztiválján
- 72. osztrák vasutas zenekar pécsen
- 73. magyar-jugoszláv közlekedési tárgyalások
- 74. nemzetközi jazz hétvége miskolcon
- 75. időjárás jelentés
- 76. a maszlag bemutatója a vidám színpadon
- 77. elhunyt kalmár lászló
- 78. hírcsapat

/mti/

-.-

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, dosztányi imre, izzák erika

21.45 rj

-60-

22.05
0

60.008/4

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemény
1980. május 30.

bb.30. ülést tartott az elnöki tanács

mi/p pr di

1980. május 30.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. megerősítette tisztségében szentágothai jánost, akit a magyar tudományos akadémia 140. közgyűlése az akadémia elnökévé választott. ezenkívül bírák felmentéséről és választásáról határozott, továbbá egyéb folyamatban lévő ügyeket tárgyalta.
/mti/

-.-

14.35/p

-1-

15.30
3P

magyar űrhajós

bkk2. az interkozmosz program

i/mg/gk/zsu di

1980. május 30.

milliók a tanui: a szaljut-6 űrállomás igazi nemzetközi munkahely: a szovjet űrhajósokon kívül már a negyedik ország követe dolgozhat a műhelyében. a szaljut-6-ot akár a szocialista országok közötti űrkutatási együttműködés, nevezetesen az interkozmosz program jelképének is nevezhetjük.

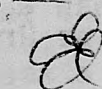
a baráti országok közös űrkutatása nem ma kezdődött, még csak nem is az első közös űrrepüléssel. a szovjet és a külföldi szakemberek már 1957-ben, az első mesterséges hold felbocsátása után közösen végeztek optikai megfigyeléseket. nyolc évvel később moszkvában bulgária, csehszlovákia, kuba, lengyelország, magyarország, mongólia, az ndk, románia, és a szovjetunió már egyeztetett kutatási programot dolgozott ki. meghatározták a kutatások tárgyait és felmérték, hogy az érdekelt országoknak milyen lehetőségeik vannak szputnyikok közös építésére, felbocsátására és az ehhez szükséges műszerek, berendezések kifejlesztésére. a következő, 1967-es, ugyancsak moszkvai értekezleten a szakértők már formába is öntötték és elfogadták a sokoldalú programot. ez az együttműködést rögzítő program később, 1970-ben az interkozmosz nevet kapta. különféle munkacsoportok alakultak, s ezek munkája kiterjed az űrfizikára és -kémiaóra, a meteorológiára, az űrtáv-közlésre és az orvosbiológiára, a legutóbbi években pedig a közös erőforrás-kutatásokra is.

az interkozmosz együttműködés pénzügyi alapja és szervezeti formái valamennyi résztvevő ország érdekeit figyelembe veszik. a szovjetunió térítésmentesen bocsátja partnerei rendelkezésére a rakéta- és űrtechnikai eszközöket. mind a tíz ország - vietnam tavaly óta vesz részt a programban - azoknak a műszereknek, illetve kísérleteknek a költségeit fedezi, amelyekben érdekelt, figyelembevétel természetesen azt, hogy rendelkezik-e megfelelő műszaki-tudományos szakembergárával. a kutatásban a szovjetunió már kezdetben is mesterséges holdakat, rakétákat biztosított együttműködő társainak. ezeket - a szovjet műszereken kívül - más szocialista ország berendezéseivel is felszerelték.

/folyt.köv./

09.05/zsu

920
3P

10.20

-3-

60.008/X

magyar űrhajós

bkk.2./az interkozmosz .... folyt./zsu

a program keretében napjainkig több mint másfél tucat szputnyikot, kutatórakétát és több tíz meteorológiai rakétát bocsátottak fel. az interkozmosz-szputnyikok és a magaslégköri rakéták segítségével tanulmányozzák a napban, a felső légkörben és a föld különféle övezeteiben, szféráiban lejátszódó folyamatokat és kutatják a naprendszerből, vagy az idegen csillagrendszerekből származó kozmikus sugarakat.

az interkozmosz-vállalkozás jellemvonása, hogy nagy súlyt fektetnek a kutatások alkalmazott jellegére. a világűr egyre inkább a szocialista országok népgazdaságainak alkotó elemévé válik. a tagországokban a meteorológiai műholdaktól kapott adatokat például rendszeresen felhasználják az időjárás előrejelzésére. ennek jelentőségét jól mutatja a példa: a meteorológiai műhold egy adott pillanatban a földfelszín 10 százalékát tudja szemügyre venni, egy nap leforgása alatt pedig egész bolygónk időjárásáról információkat szerez. a világon jelenleg tízezer meteorológiai állomás működik. a műhold viszont a föld körül megtett egyetlen fordulat során az adatok olyan mennyiségét gyűjti össze, amely százszorosan felülmúlja az összes meteorológiai állomástól beérkező információét. hatékonyságára jellemző, hogy például a szovjetunió hidrometeorológiai szolgálatának a műholdak felhasználásával készített időjárás-előrejelzések évente hozzávetőlegesen 500-700 millió rubel hasznot hoznak a népgazdaságnak.

az űrhajózás sikerei és az elektronika rohamos fejlődése forradalmasította a rádióösszeköttetések formáit is. az interkozmosz program keretében együttműködő országok 1971-ben megállapodást írtak alá az interszputnyik nemzetközi kozmikus hírközlési rendszer és szervezet létrehozásáról. az interszputnyik kozmikus hírközlő rendszer lebonyolítja a tagországok telefon- és távirókapcsolatait, illetve a rádió- és tévéprogramok cseréjét. fontos helyet foglal el a közös kutatási tevékenységben a kozmikus földtan módszereinek együttes kidolgozása. az űrfelvételek nagy része közvetlen népgazdasági feladatok megoldására is felhasználható. a felvételek segítségével pontosíthatók ugyanis a tengeri áramlatokat jelző térképek, meghatározhatók az óceánok jó fogást ígérő halászati körzetei. a szárazföldön a kozmikus eszközök segítségével megfigyelhetik a vetések állapotát. előre jelezhetik a termés hozamot, de talaj- és geobotanikai térképeket is készíthetnek. ujabban a lakások hőszigetelésének ellenőrzésére is felhasználják az űrfelvételeket.

/folyt.köv./

09.10/zsu

930
37

10.30
37

-4-

60.008/X

magyar űrhajós

bkk.2./az interkozmosz ... 2. folyt./zsu

az interkozmosz program 1976-ban új szakaszába lépett. a szovjetunió felajánlotta a szocialista országoknak, hogy vegyenek részt az ember vezette űrhajókon és az űrállomásokon végzett kutatásokban. ma már tehát nemcsak az űrnagy hatalmak, hanem a kis országok - elsősorban a szocialista országok - is közvetlenül bekapcsolódhatnak a világűr meghódításába. az űrállomások megjelenése ugyanakkor tudományos szempontból is új szakaszt nyitott az interkozmosz program végrehajtásában. az űrállomásokon ugyanis háromszor-négyszer annyi tudományos berendezés helyezhető el, mint a mesterséges holdakon. ez azt is jelenti, hogy a nemzetközi legénységek sokkal több igen fontos tudományos kísérletet végezhetnek el. 1978-ban például egy szovjet, majd két nemzetközi legénység követte egymást a szaljut-6-on, s több mint háromezer felvételt készítettek a szovjetunió, Lengyelország, és az ndk-területéről. ugyanezt teszi majd az űrállomás mostani személyzete magyarországi területéről.

házánk sok értékes előzmény után 1967-68-ban kapcsolódott be az interkozmosz program munkájába. tudósaink elsősorban a kozmikus részecskesugárzás vizsgálatával, a mesterséges holdakkal való kapcsolattartás kérdéseivel, az ionoszféra kutatásával és orvosbiológiai kutatásokkal foglalkoznak. a műholdak rádiójeleinek vételében Európában többször is az elsők között oldottunk meg új feladatokat. az űrfelvételek alkalmazásával megbízható módszert fejlesztettek ki a duna várható vízállásának és vízhozamának meghatározására. orvosaink, biológusaink, valamint a velük dolgozó mérnökök a sugárvédelmi munkába és a sugárterápiában, az egyensúlyi zavarok felmérésében, és gyógyításában értek el nemzetközileg elismert eredményt. ma már évente több magyar műszer is a világűrbe jut a kutatórakéták és a műholdak fedélzetén, s magyar műszerek is segítik a szaljut 6 fedélzetén dolgozó űrhajósok munkáját.

az interkozmosz program előtt biztató perspektíva áll. a jelenlegi tudományos feladatok megoldása a végéig közeledik. de már készül az 1981-85 közötti időszak kutatási terve. a szovjetunió és a többi szocialista ország ugyanakkor egyáltalán nem törekszik arra, hogy tudományos-technikai együttműködése zárt jellegű legyen. gyümölcsözően fejlődnek például a szovjet-francia kapcsolatok. számos közös kutatást folytattak a szovjet tudósok amerikai és svéd kollégáikkal is. a világűr meghódításában sem lehet más alternatíva: a kozmosz megismerését csakis békés célok vezérelhetik, ez a föld minden országának érdeke./mti/

09.15/zsu

930
37

10.30
37

-.-

-5-

bkk. 1. kutatások, vizsgálatok.. 2. folyt./rj

szegő károly, a kfk-i részecske- és magfizikai kutató
intézetének igazgatója a kristályok űrtitkairól

- nem tartozom a könnyen lelkesedő emberek közé, a tudomány nagy tetteit is mértékkel mérem. este azonban magam is kiálltam az erkélyre, hogy végigkísérjem a szaljut-szojuz utját az égen. kis fénylő pont volt az egész, öt perc alatt végigment a horizonton, s akkor azért megfordult a fejemben, szent ég, megnyit törtük a fejünket az acélhenger-tokokon, az acélhenger tokoknak mindent ki kell bírniuk az űrben, hisz ezek őrzik a drága kristályanyagokat. hónapokig vitatkoztunk, kísérleteztünk, míg végre megtaláltuk azt a speciális rozsdamentes acélt, ami minden ütést, gyorsulást, sugárzást kibír, ami csak elképzelhető az űrben, azt hiszem, jó acéltokot készítettünk, vigyázni fog a kristályolvadékra.

szegő károly maga is részese annak, hogy a szaljut 6 űrállomás magyar utasa a gyártástechnológiai kísérleteket végezhet a kozmoszban.

- „az űrállomáson gyakorlatilag súlytalanság van, a nehézségi gyorsulás legalábbis százezerszer kisebb, mint a földön. ilyen körülmények között az anyagok ötvözése, kristályosítása, vagy éppen szétválasztása, összehasonlíthatatlanul könnyebb, mint ide lent. a földön nehezen keveredő, eltérő fajsúlyu anyagokat összekverhetik az űrben, a fajsúlykülönbség egyszerűen nem érvényesül. de vajon így van-e? arra gondolok napok óta, miközben nézem és hallgatom az űrből érkező híreket, hogy milyen zavaró mozgások lehetnek az űrállomáson belül, amiről még nem tudunk. pályamódosítások, összekapcsolások, vagy éppen a kozmonauták mozgásakor bizonyos mikroerők érvényesülhetnek, azaz a súlytalanság körülményei - ha kevésbé is - állandóan változhatnak. milyen hatással van ez a kristályokra? lehet, hogy a kristályok fizikai jellemzői éppen a kis mikromozgások hatására változnak meg. s ha ez így van, akkor feltétlenül figyelembe kell venni, majd a későbbi kísérleteknél. hiszen a gyártástechnológiai kísérleteknek az a céljuk, hogy egyszer majd iparszerűen gyártsanak a világűrben olyan anyagokat, amelyek a földön nem, vagy csak nehezen állíthatók elő.

/folyt.köv./
18.00 rj

-6-

1000

magyar űrhajós

bkk. 1/ kutatások, vizsgálatok.. 3. folyt./rj

ha visszatérnek az űrutasok, az acéltokokba zárt kristályokat intézetünk is megvizsgálja, s megismerhetem én is a kristályok űrtitkait, az viszont már most biztos, hogy a kapott eredmények ismeretében mindenképpen pontosítani tudjuk majd a további kutatási irányokat,.. /mti/

-.-

bkk. 4. összehangolt kutatóprogram a világűrben és a balatonon

szé/rj di

1980. május 30.

a balatonon pánteken befejeződtek azok a nyíltvízi vizsgálatok, amelyeket közös program szerint, összehangoltan végeztek a világűrben keringő űrállomással.

a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai kutató intézetének hajójáról a balaton hossz tengelye mentén öt szelvényben 50 mintát vettek fel. elsősorban a víz klorofil tartalmáról rögzítettek laboratóriumi „képet,..

a megjelölt helyen felvett nyíltvízi mintákat - a laboratóriumi vizsgálat eredményének birtokában - összehasonlítják majd a kozmoszból készülő fényképpel, avizminták és a kozmoszbeli felvétel összevetéséből értékes következtetéseket tudnak levonni az élővizek előregedésének - az eutrofizálódásának - a balatonon újabban különösen észlelhető folyamatáról.

az eddigi légi és űrfelvételek korábban nem voltak összehangolva a vízi kutatással. a világűrben és a balatonon folytatott kutatómunka tapasztalatait - a magyar tengeren kívül hasznosítják a tavak és az azonosítható tórendszerek tudományos vizsgálatainál, az eutrofizáció mérséklésére irányuló környezetvédelemnél is.
/mti/

-.-

18.10 rj

-.-

1000

magyar űrhajós

bkk. 5. üzenet moszkvából: minden rendben

1/ng/rj di n

1980. május 30.

minden rendben, stop. a pille kifogástalanul dolgozik, a kísérletek folytatódnak, üdvözlés, stop. - ez a távirat pénteken délután 12 óra 15 perckor érkezett meg a központi fizikai kutató intézetbe. negyedóra múlva már az egész intézet ismerte a moszkvai üzenetet. a szűkszavú szöveg nagyon is sokat mondott fehér istvánnak, az atomenergiakutató intézet sugárvédelmi főosztálya vezetőjének és munkatársainak.

és a pille nevű sugárdózismérő és - értékelő készüléket ugyanis ők fejlesztették ki, s a tervektől a kész berendezés megvalósulásáig alig kilenc hónap telt el. érthető örömmel fogadták a táviratot, mint ahogy az űrből érkező híreket is.

- sok nehéz pillanat volt a pille megalkotása során - mondja szabó péter pál, az egyik kutató. - a leglehetségtelenebb körülményeket is figyelembe vettük a készülék megalkotásakor, mégsem voltunk teljesen biztosak a pille tökéletességében. egyszer például fölítettük a kérdést: mi van akkor, ha a sugárdózismérő fűtőáramköre meghibásodik? akkor bizony folyamatosan melegszik majd, és a végén tönkremegy, - adtuk meg mi magunk a választ. hetekbe tellett, míg végre módosítani tudtuk a készüléket, így egy esetleges hiba esetén sincs baj. végül győzött az elektromérnök kollégánk sokszor este is bentmaradt az intézetben, hogy újra és újra ellenőrizze a készülék adatait.

- máskor éppen vizsgálatnak vetettük alá a pillét, amikor elromlott a klímaberendezés, és páradús levegő áramlott a 10 celsius-fokos készülékre, amely ettől nagymértékben bepárasodott. akkor bizony nagyon megijedtünk, hogy valami baja lesz. szerencsére azonban csak néhány paramétere változott meg és a gyors, intenzív szárítás hatására ez is visszaállt az eredeti értékre.

- én a legnehezebb pillanatot kedden este éltem át - idézi fel szabó péter pál. - néztem az űrből sugárzott tévériportot, de őszintén szólva nem is az űrhajósokat, hanem a pillét figyeltem. nagy élmény volt farkas bertalan kezében látni, aki aztán kubászov felé nyujtotta, ő azonban nem vette észre azonnal. a kis fehér doboz sulytalanul lebegett a fülke fala felé. nyomban eszembe jutott, mennyit bajlódtam azzal, hogy tökéletesen biztonságba helyezzük a főlészállás, a dokkolás idejére. mérnöktársaimmal több héte át dolgoztunk azon, hogy minden szempontból kifogástalan ütésállapító tokot tervezzünk a számára. most pedig enélkül röpködött a fülkében. persze hogy izgultam egy kicsit, nehogy odaütődjön valaminek. de azután nem lett semmi baj, kubászov szépen átvette a készülékünket. /mti/

19.45 nj

--

8 ucsje

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z o m b a t

bb. 1. béke és barátsági hónap - táviratok, levelek, a szolidaritás üzenetei

1/az/gk/gw/dg ie

1980. május 30.

megható, fölemelő és elgondolkoztató olvasmány az a levél és távirat-köteg, amelyet az utóbbi hetekben juttattak el üzemi, intézményi, lakóhelyi közösségek, munkások, mezőgazdasági dolgozók, értelmiségiek az országos béketanács titkárságához. amihez a sorok kötődnek: a béke és barátság hónapja, közéletünk immár hagyományos, nagy tavaszi akciósorozata, amely május 9.-én, a győzelem napján kezdődött.

a levelek, táviratok jól érzékeltetik, tükrözik, hogy hazánk lakossága, a társadalom szinte minden rétege rokonszenvvel és eszmei közösségvállalással kísérte figyelemmel a béke-világparlament elnökségének a hónap elején megtartott ülését, a népek világparlamentjének szófiában megrendezendő szeptemberi eseményét előkészítő bizottság munkáját, az európai biztonság helyzetét áttekintő értekezletet, mely fórumoknak parlamentünk adott otthont.

/folyt.köv.

- 1 -